

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

Centralna banka Republike Kosovo

Finansijski izveštaji

na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2021.

uz Izveštaj nezavisnog revizora

Sadržaj	Strana
Izveštaj nezavisnog revizora	1-2
Izveštaj o finansijskoj poziciji	3
Izveštaj o dobiti ili gubitku i sveobuhvatnih prihoda	4
Izveštaj o promenama u kapitalu	5
Izveštaj o tokovima gotovine	6
Napomene uz finansijske izveštaje	7 - 48

Izveštaj nezavisnog revizora

Grant Thornton LLC
Rexhep Mala 18
10000 Pristina
Kosovo
T +383 (0)38 247 801
F +383 (0)38 247 802
E Contact@ks.gt.com
VAT No. 330086000

Za Odbor Centralne Banke Republike Kosovo

Mišljenje

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Centralne Banke Republike Kosovo (u daljem tekstu "Centralna banka"), koji obuhvataju izveštaj o finansijskoj poziciji na dan 31. decembar 2021. godine i izveštaj o sveobuhvatnoj dobiti, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o novčanim tokovima za godinu koja se završava na navedeni datum, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i napomena uz finansijske izveštaje.

Prema našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji fer prikazuju, u svim materijalnim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke na dan 31. decembar 2021. godine, rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

Osnova za mišljenje

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRS). Naše odgovornosti, u skladu sa navedenim standardima su opisane u ovom izveštaju u odjeljku o revizorskim odgovornostima za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni od Centralne banke u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA Kodeksom) kao i u skladu sa etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja Centralne banke u Kosovo i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva i onih koji su zaduženi za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja i za one interne kontrole za koje rukovodstvo odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izveštaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno za procjenjivanje sposobnosti Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica zadužena za upravljanje Centralne Banke Republike Kosovo su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja Centralne banke.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izveštaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza usljed prevare ili greške i izdati revizorski izveštaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRS uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati usljed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu sa MRS, stvaramo profesionalno prosuđivanje i odražavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- Prepoznavamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izveštaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog usljed prevare je veći od rizika nastalog usljed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Centralne banke.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Zaključujemo o primjerenosti korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi rukovodstvo i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Centralne banke da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskom izveštaju na povezane objave u finansijskim izveštajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izveštaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Centralna banka prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.
- Ocjenjujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izveštaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Ostvarili smo komunikaciju sa licima zaduženim za upravljanje Centralne Banke Republike Kosovo u vezi sa, između ostalog, planiranim obimom i vremenom obavljanja revizije i značajnih rezultata revizije, uključujući bilo koje značajne nedostatke interne kontrole koje smo identifikovali tokom naše revizije.

Grant Thornton LLC
Prishtina

Suzana Stavrik
Pravni revizor

27 april 2022. godine

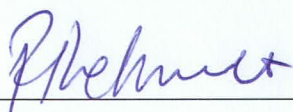
Centralna banka Republike Kosovo

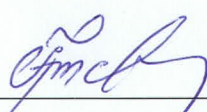
Izveštaj o finansijskoj poziciji

Na dan 31. decembra 2021.

<i>U hiljadama evra</i>	<i>Napomena</i>	2021	2020
Aktiva			
Gotovina	7	537,818	308,090
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	8	151,880	313,343
Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice)	9	632,602	587,794
Plasmani na tržištu novca	10	14,053	58,324
Sredstva povezana sa MMF-om	11	323,793	268,199
Nekretnine i oprema	12	4,562	4,888
Nematerijalna sredstva	13	1,341	1,700
Ostala sredstva	14	2,187	1,883
Ukupna aktiva		1,668,236	1,544,221
Pasiva			
Obaveze prema domaćim komercijalnim bankama	15	589,099	566,426
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	325,853	269,138
Obaveze prema vladinim institucijama	17	608,362	508,446
Obaveze prema javnim i komercijalnim institucijama	18	77,392	138,661
Zaduživanje/a	19	2,139	2,154
Ostala pasiva	20	2,418	2,539
Ukupna pasiva		1,605,263	1,487,364
Kapital i rezerve			
Odobreni kapital	21	30,000	30,000
Rezervni fond	21a	26,857	23,903
Revalorizaciona rezerva	21a, 29	-	792
Zadržana zarada		6,116	2,162
Ukupni kapital i rezerve		62,973	56,857
Ukupna pasiva, kapital i rezerve		1,668,236	1,544,221

Ovi finansijski izveštaji su odobreni od strane organa za donošenje odluka¹ Centralne banke Republike Kosovo dana 08 april 2022 godine i u njegovo ime potpisali su ih:

Fehmi Mehmeti
Guverner

Faton Ahmetaj
Direktor finansijskog
planiranja i izveštavanja

Priložene napomene 1 do 33 sastavni su deo ovih finansijskih izveštaja

¹ Prema članu 34 i 59 Zakona br.03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo.

Centralna banka Republike Kosovo
Izveštaj o dobiti ili gubitku i sveobuhvatnih prihoda
Na dan 31. decembra 2021.

<i>U hiljadama EUR</i>	Napomena	2021	2020
Prihodi od kamata			
Prihodi od kamata		4,142	3,829
Rashodi od kamata		(1,493)	(965)
Neto prihodi od kamata	22	2,649	2,864
Prihodi od naknada i provizija			
Prihodi od naknada i provizija		3,388	2,719
Rashodi od naknada i provizija		(577)	(387)
Neto prihodi od naknada i provizija	23	2,811	2,332
Prihodi od regulatornih aktivnosti i ostali poslovni prihodi			
Prihodi od regulatorne aktivnosti	24	6,335	5,382
Prihodi od grantova	20, 25	126	119
Ostali poslovni prihodi	26	22	11
Dobitak / gubitak od razmene valute	29	536	(663)
Operativni prihodi		12,479	10,045
Administrativni (operativni) troškovi			
Troškovi osoblja	27	(4,908)	(4,833)
Deprecijacija i amortizacij a	12,13	(1,028)	(1,040)
Opšti i administrativni troškovi	28	(1,420)	(1,346)
Administrativni (operativni) troškovi		(7,356)	(7,219)
Finansijski rezultat pre očekivane za kreditne gubitke		5,123	2,826
Rezerve za očekivane kreditne gubitke, neto smanjenje/(povećanje)	4	993	(664)
Godišnja dobit / (gubitak)		6,116	2,162
Ostali sveobuhvatni dobit		-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi za godinu		6,116	2,162

Priložene napomene 1 do 33 sastavni su deo ovih finansijskih izveštaja

Centralna banka Republike Kosovo

Izveštaj o promenama u kapitalu

Za godinu koja se završila dan 31. decembra 2021.

	Kapital	Rezervni i fond	Revaloriza- cione rezerve	Zadržane zarade	Ukupno
<i>U hiljadama EUR</i>					
Stanje na dan 1. januara 2020. (kako je navedeno)	30,000	22,622	527	2,109	55,258
Prilagođavanje za dugoročna primanja zaposlenih i za deviznu revalorizaciju (EUR / SDR) za kreditiranje Svetske banke	-	(580)	17	-	(563)
Stanje na dan 1. januara 2020. (prepravljeno)	30,000	22,042	544	2,109	54,695
Transfer u rezervni fond	-	1,861	248	(2,109)	-
Ukupne transakcije propisane zakonom	-	1,861	248	(2,109)	-
Dobit za godinu	-	-	-	2,162	2,162
Ostali sveobuhvatni dobit	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi za godinu	-	-	-	2,162	2,162
Stanje na dan 31. decembra 2020	30,000	23,903	792	2,162	56,857
Stanje na dan 1. januara 2021	30,000	23,903	792	2,162	56,857
Transfer u rezervni fond	-	2,954	(792)	(2,162)	-
Ukupne transakcije propisane zakonom	-	2,954	(792)	(2,162)	-
Dobit za godinu	-	-	-	6,116	6,116
Ostali sveobuhvatni prihodi	-	-	-	-	-
Ukupni sveobuhvatni prihodi za godinu	-	-	-	6,116	6,116
Stanje na dan 31. decembra 2021	30,000	26,857	-	6,116	62,973

Prateće napomene 1 do 33 sastavni su deo ovih finansijskih izveštaja

Centralna banka Republike Kosovo

Izveštaj o tokovima gotovine

Za godinu koja se završila dan 31. decembra 2021.

<i>U hiljadama evra</i>	Napomena	2021	2020
Novčani tokovi iz operativnih aktivnosti			
Dobit za godinu		6,116	2,162
<i>Prilagođavanja za:</i>			
Deprecijacija	12	646	628
Amortizacija	13	382	412
Prihodi od grantova	25	(126)	(119)
Rezerve za očekivane kreditne gubitke		(993)	664
Prihodi od kamata	22	(4,142)	(3,829)
Rashodi od kamata	22	1,493	965
		3,376	883
Promene u trezorskim zapisima i vladinim obveznicama		(44,728)	(11,435)
Promene na plasmanima na tržištu novca		49,999	190,000
Promene aktive povezane sa MMF-om		(55,693)	29,854
Promene u ostaloj aktivi		(283)	(184)
Promene pasive prema komercijalnim bankama		22,673	151,484
Promene u pasivi prema računima povezanim sa MMF-om		56,815	(27,800)
Promene u pasivi prema vladinim institucijama		99,916	(211,373)
Promene u pasivi prema javnim i komercijalnim institucijama		(61,269)	86,495
Promene od zaduživanja		95	(95)
Promene ostale pasive		(23)	279
		70,878	208,108
Primljena kamata		4,758	3,932
Plaćena kamata		(1,592)	(1,263)
Neto novac ostvaren iz/(korišćen u) operativnim aktivnostima		74,044	210,777
Novčani tokovi od investicionih aktivnosti			
Kupovina opreme	12	(320)	(549)
Kupovina nematerijalne imovine	13	(43)	(167)
Neto novac koji se koristi u investicionim aktivnostima		(363)	(716)
Novčani tokovi od aktivnosti finansiranja			
Prihodi /(Otplate) od/za zaduživanje	19	(110)	-
Prihodi od grantova	20	28	20
Neto gotovina ostvaren finansijskim aktivnostima		(82)	20
Neto povećanje/(smanjenje) gotovine i gotovinskih ekvivalenata		73,599	210,081
Novac i novčani ekvivalenti na dan 1. januara		630,190	420,109
Novac i novčani ekvivalenti na dan 31. decembra	30	703,789	630,190

Priložene napomene 1 do 33 sastavni su deo ovih finansijskih izveštaja

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

1. Subjekt koji izveštava

Centralna banka Republike Kosovo (u daljem tekstu „CBK“ ili „Centralna banka“), naslednik Centralne bankarske vlasti Kosova, je nezavisno pravno lice sa punim ovlašćenjima kao pravno lice prema zakonu koji se primenjuje u Republici Kosovo. CBK je zasebno javno telo koje ima ovlašćenje da izdaje dozvole, nadgleda i reguliše finansijske institucije u Republici Kosovo. Banka posluje u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon o CBK). Prema ovom zakonu, glavni ciljevi CBK-a su:

- podsticati i održavati stabilan finansijski sistem, uključujući siguran, zdrav i efikasan sistem plaćanja.
- doprineti postizanju i održavanju stabilnosti domaćih cena.
- podržati opštu ekonomsku politiku vlade.

Kao što je opisano u zakonu, CBK mora da deluje u skladu sa načelima otvorenog tržišta sa slobodnom konkurencijom, favorizujući efikasnu alokaciju resursa.

CBK posluje iz svojih kancelarija lociranih u Prištini. Registrovana adresa kancelarije CBK je sledeća:

Ul. Garibaldi, br. 33
Priština, Kosovo.

Odbor Centralne banke, Izvršni odbor i Guverner

Organi CBK-a koji donose odluke su Odbor Centralne banke, Izvršni odbor i Guverner. U skladu sa članom 34. stav 2., kao i privremenom odredbom člana 79. stav 2. Zakona o CBK, Odbor Centralne banke sastoji se od **četiri² neizvršna člana i guvernera** i zadužen je za nadzor nad sprovođenjem politika i nadzor administracije i poslovanja CBK-a.

Na dan 31. decembra 2021. godine, Odbor Centralne banke sastojao se od sledećih članova:

- Flamur Mrasori – Predsednik odbora (neizvršni)
- Fehmi Mehmeti – Guverner
- Nora Latifi Jashari - Član (neizvršni)
- Bashkim Nurboja - Član (neizvršni)

Dok se 31. decembra 2020. godine Odbor Centralne banke sastojao od sledećih članova:

- Flamur Mrasori – Predsednik odbora (neizvršni)
- Fehmi Mehmeti – Guverner

Izvršni odbor je odgovoran za sprovođenje politika i operacija CBK-a. Izvršni odbor na dan 31. decembra 2021. godine sastoji se od guvernera, koji je predsedavajući i jednog zamenika guvernera, dok su 31. decembra 2020. godine Izvršni odbor činili guverner i dva zamenika guvernera. Tokom 2021. godine prestao je mandat jednom od zamenika guvernera, usled čega je, na osnovu organizacione strukture, 31. decembra 2021. godine upražnjeno mesto za jednog člana Izvršnog odbora.

---

² Na dan 31. decembra 2021. upražnjeno je mesto za jednog neizvršnog člana, dok su na dan 31. decembra 2020. godine ostala tri slobodna mesta za neizvršne članove (zapravo nije bilo kvoruma za odlučivanje).

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

2. Osnova pripreme

a) Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

b) Osnova merenja

Finansijski izveštaji pripremljeni su na osnovu merenja utvrđenih MSFI-jem za svaku aktivu, pasivu, prihod i rashod. Osnove za merenje detaljnije su otkrivene u računovodstvenim politikama u Napomeni 3 u nastavku.

c) Funkcionalna valuta i valuta prezentacije

Ovi finansijski izveštaji su predstavljeni u evrima („EUR“), koji su funkcionalna valuta CBK, osim ako nije drugačije navedeno. Ako nije drugačije navedeno, predstavljeni finansijski podaci zaokruženi su na najbližu hiljadu.

d) Upotreba procena i rasuđivanja

Priprema finansijskih izveštaja zahteva od uprave da donosi procene i pretpostavke koje utiču na primenu politika i prijavljene iznose aktive, pasive, prihoda i rashoda. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od onih koji su procenjeni.

Procene i osnovne pretpostavke pregledavaju se kontinuirano. Izmene računovodstvenih procena priznaju se u periodu u kojem se revidira i u budućim periodima ako na njih utiču. Informacije o važnim oblastima neizvesnosti procene i kritičnim odlukama u primeni računovodstvenih politika sa najznačajnijim uticajem na iznose priznate u finansijskim izveštajima opisane su u Napomeni 5 u nastavku.

Računovodstvene politike navedene u nastavku dosledno su primenjene na sve periode predstavljene u ovim finansijskim izveštajima.

2. Značajne računovodstvene politike

a) Transakcije u stranoj valuti

Transakcije u stranoj valuti preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu važećem na datum transakcija. Monetarna aktiva i pasiva denominirane u stranim valutama na datum izveštavanja preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu tog datuma. Devizni dobitak ili gubitak na novčanim stavkama je razlika između amortizovanih troškova u funkcionalnoj valuti na početku perioda, usklađenih sa efektivnim kamatama i plaćanjima tokom perioda, i amortizovanih troškova u stranoj valuti preračunatih po kursu na dan završetka perioda. Nenovčana aktiva i pasiva denominirane u stranim valutama koje se mere po fer vrednosti preračunavaju se u funkcionalnu valutu po kursu na dan utvrđivanja fer vrednosti. Devizne razlike nastale preračunavanjem priznaju se kao dobitak ili gubitak.

b) Prihodi i rashodi od kamata

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u bilansu uspeha primenom metode efektivne kamate. Efektivna kamatna stopa je stopa koja tačno diskontuje procenjene buduće gotovinske isplate i primanja tokom očekivanog veka trajanja finansijske aktive ili pasive (ili, gde je to prikladno, na kraći period) na knjigovodstvenu vrednost finansijske aktive ili pasive. Efektivna kamatna stopa utvrđuje se prilikom početnog priznavanja finansijske aktive ili pasive i ne revidira se naknadno.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

b) Prihodi i rashodi od kamata (nastavak)

Obračun efektivne kamatne stope uključuje sve provizije i plaćene iznose ili primljene troškove transakcije, te popuste ili premije koji su sastavni deo efektivne kamatne stope.

Transakcioni troškovi uključuju dodatne troškove koji se mogu direktno pripisati akviziciji, izdavanju ili otuđenju finansijske aktive ili finansijske pasive. Prihodi i rashodi od kamata prikazani u računu dobiti i gubitka uključuju kamatu na finansijsku aktivu ili pasivu po amortizovanom trošku na osnovu efektivne kamatne stope.

c) Naknade i provizije

Prihodi i rashodi od naknada i provizija koji su sastavni deo efektivne kamatne stope na finansijsku aktivu ili pasivu uključuju se u merenje efektivne kamatne stope.

Ostali prihodi od provizija i naknada, uključujući naknade za transakcije za operativne račune, transfere sredstava i naknade za licenciranje, priznaju se tokom obavljanja povezanih usluga. Ostali troškovi naknada i provizija odnose se prvenstveno na transakcione naknade i naknade za usluge koje predstavljaju troškove prilikom primanja usluga.

d) Beneficije zaposlenih

CBK primenjuje obavezne doprinose za socijalno osiguranje, koji su definisani kao doprinosi za penzije zaposlenih kada se penzionišu. Ovi doprinosi su klasifikovani prema definisanim planovima doprinosa, na osnovu kosovskog zakonodavstva. Doprinosi CBK naplaćuju se kao trošak kada nastanu.

CBK takođe distribuira beneficije zaposlenima na jubilarni način i u obliku unapred određenog iznosa u vreme penzionisanja. CBK priznaje ove troškove prilikom nastanka ovih događaja prema dugoročnim planovima naknada.

e) Oporezivanje i raspodela dobiti

CBK je izuzeta od poreza na dohodak na osnovu zakona br. 03/L-209 usvojenog 22. jula 2010. godine. Videti napomenu 4 (f) o tome kako CBK raspoređuje svoj profit.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska aktiva i pasiva

Finansijska aktiva CBK uključena u ove finansijske izveštaje klasifikovana je kao finansijski instrument po amortizovanom trošku (model zadržavanja za naplatu) u sastavu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, hartija od vrednosti, depozitnih računa kod nerezidentnih banaka, aktive povezane sa MMF-om i ostala aktiva.

Finansijska imovina se meri po amortizovanom trošku ako ispunjava oba sledeća uslova i nije označeno kao FVTPL (fer vrednost kroz dobitak ili gubitak):

- aktiva se drži u okviru poslovnog modela čija je svrha zadržavanje aktive radi naplate ugovornih novčanih tokova; i

- ugovorni uslovi finansijske aktive na određene datume dovode do novčanih tokova koji su isključivo isplate glavnice i kamata (SPPI) na neizmireni iznos glavnice.

CBK klasifikuje svu svoju finansijsku pasivu mereno po amortizovanom trošku primenom metode efektivne kamatne stope. Prihodi od kamata ili rashodi od kamata od finansijske pasive mereni po amortizovanom trošku priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Finansijska pasiva merena po amortizovanom trošku uključuju depozite domaćih banaka, vladinih institucija, javnih i komercijalnih entiteta, zaduživanje kod MMF-a, pozajmice i ostale finansijske pasive.

i. Priznavanje

Pri početnom priznavanju, finansijska aktiva klasifikuje se kao merena po: amortizovanom trošku (AC), fer vrednosti kroz drugi sveobuhvatni prihod (FVOCI) ili fer vrednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL).

Finansijska aktiva ili finansijska pasiva inicijalno se mere po fer vrednosti za stavku koja nije po fer vrednosti kroz bilans uspeha, transakcijske troškove koji se mogu direktno pripisati njenoj akviziciji ili emisiji.

Kao što je gore pomenuto, CBK u svojim knjigama ima samo finansijske instrumente po amortizovanom trošku, koji ispunjavaju kriterijume modela zadržavanja za naplatu.

ii. Reklasifikacija

Finansijska aktiva banke može se, zavisno od okolnosti, tj. promeni njenog poslovnog modela za upravljanje finansijskom aktivom, reklasifikovati čak i nakon njihovog početnog priznavanja.

Ako banka prekvalifikuje finansijsku pasivu ili grupu finansijske aktive iz kategorije merenja po amortizovanom trošku u kategoriju merenja po fer vrednosti kroz bilans uspeha, njihova fer vrednost će se meriti na datum reklasifikacije. Bilo koja neto dobit ili gubitak koja proizlazi iz razlike između amortizovanog troška i fer vrednosti finansijske aktive priznaje se u računu dobiti i gubitka.

iii. Prestanak priznavanja

CBK prestaje prepoznavati finansijsku aktivu kada joj isteknu ugovorna prava na novčane tokove iz finansijske aktive ili prenosi prava na primanje ugovornih novčanih tokova u transakciji u kojoj se prenose u osnovi svi rizici i koristi od vlasništva nad finansijskom aktivom u kojoj CBK niti prenosi niti zadržava suštinski sve rizike i koristi od vlasništva i ne zadržava kontrolu nad finansijskom aktivom.

Pri prestanku priznavanja finansijske aktive, razlika između knjigovodstvene vrednosti aktive (ili knjigovodstvene vrednosti raspoređene na deo aktive koja se prestala priznavati) i zbira (i) primljene naknade (uključujući bilo koju novu aktivu stečenu umanjenu za bilo koju novu pasivu) i (ii) bilo koji kumulativni dobitak ili gubitak koji je priznat u drugom sveobuhvatnom prihodu („OCI“) priznaje se u dobiti ili gubitku. Bilo koji udeo u prenesenoj finansijskoj aktivu koji ispunjava uslove za prestanak priznavanja koji je stvorila ili održava CBK priznaje se kao posebna aktiva ili pasiva.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska aktiva i pasiva (nastavak)

CBK ulazi u transakcije kojima prenosi aktivu priznatu u njenom izveštaju o finansijskoj poziciji, ali zadržava u osnovi sve rizike i koristi od prenesene aktive ili njihovog dela. U takvim slučajevima prenesena aktiva se ne prestaje priznavati. Primeri takvih transakcija su procene hartija od vrednosti i transakcije prodaje i otkupa.

U transakcijama u kojima CBK niti zadržava niti prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva nad finansijskom aktivom, zadržavajući kontrolu nad aktivom, CBK nastavlja da priznaje aktivu do stepena njenog kontinuiranog učešća, određenog stepenom do kojeg je izložena promenama u vrednosti prenesene aktive.

CBK prestaje da priznaje finansijsku pasivu kada su njene ugovorne obaveze ispunjene ili otkazane ili ističu.

iv. *Modifikacije finansijske aktive i pasive*

Ako su uslovi finansijske aktive izmenjeni, CBK procenjuje da li su novčani tokovi modifikovane aktive bitno različiti. Ako su novčani tokovi bitno različiti, tada se smatra da su ugovorna prava na novčane tokove iz izvorne finansijske aktive istekla. U ovom se slučaju prestaje priznavati izvorna finansijska aktiva (videti (iii)), a nova finansijska aktiva priznaje se po fer vrednosti.

Ako se novčani tokovi modifikovane aktive koji se vode po amortizovanom trošku bitno ne razlikuju, tada modifikacija neće rezultirati prestankom priznavanja finansijske aktive. U ovom slučaju, CBK preračunava bruto knjigovodstveni iznos finansijske aktive i priznaje iznos koji proizlazi iz prilagođavanja bruto knjigovodstvene vrednosti kao modifikacioni dobitak ili gubitak u dobiti ili gubitku. Ako se takva modifikacija sprovodi zbog finansijskih poteškoća zajmoprimca, tada se dobitak ili gubitak prikazuje zajedno sa gubicima od umanjenja vrednosti. U ostalim se slučajevima prikazuje kao prihod od kamata.

CBK prestaje priznavati finansijsku pasivu kada su njeni uslovi modifikovani, a novčani tokovi modifikovane pasive su bitno različiti. U ovom slučaju, nova finansijska pasiva zasnovana na modifikovanim uslovima priznaje se po fer vrednosti. Razlika između knjigovodstvene vrednosti ugašene finansijske pasive i nove finansijske pasive sa modifikovanim uslovima priznaje se u računu dobiti i gubitka. Ako se promjena finansijske pasive ne obračunava kao prestanak priznavanja, tada se amortizovani trošak pasive preračunava diskontovanjem modifikovanih novčanih tokova po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi, a rezultirajući dobitak ili gubitak priznaju se u računu dobiti i gubitka.

v. *Kompenzacija*

Finansijska aktiva i pasiva se kompenzuju, a neto iznos se prikazuje u izveštaju o finansijskoj poziciji kada i samo kada CBK ima zakonsko pravo da izvrši poravnanje tih iznosa i namerava ili da ih namiri na neto osnovi ili da realizuje aktivu i podmiri pasivu istovremeno.

Prihodi i rashodi iskazuju se na neto osnovi samo kada je to dozvoljeno računovodstvenim standardima ili za dobit i gubitak koji proizlaze iz grupe sličnih transakcija.

vi. *Merenje amortizovanog troška*

Amortizovani trošak finansijske finansijske aktive ili pasive je iznos po kojem se finansijska aktiva ili finansijska pasiva meri pri početnom priznavanju, umanjeno za isplate glavnice, plus ili minus kumulativna amortizacija primenom metode efektivne kamate bilo koje razlike između početnog priznatog iznosa i iznosa dospeća, minus bilo koji odbitak za efekat amortizacije.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska aktiva i pasiva (nastavak)

vii. *Merenje fer vrednosti*

Fer vrednost je cena koja bi se prikupila od prodaje aktive ili platila za transfer pasive u urednoj transakciji između učesnika na tržištu na datum merenja.

Kada je dostupno, CBK meri fer vrednost instrumenta koristeći kotirane cene na aktivnom tržištu za taj instrument. Tržište se smatra aktivnim ako su kotirane cene lako i redovno dostupne i predstavljaju stvarne i redovne tržišne transakcije na dohvata ruke.

Ako tržište za finansijski instrument nije aktivno, CBK postavlja fer vrednost koristeći tehniku procene. Tehnike vrednovanja uključuju upotrebu nedavnih transakcija van dohvata ruke između upućenih, voljnih strana (ako su dostupne), pozivanje na trenutnu fer vrednost drugih instrumenata koji su u osnovi isti, analize diskontovanog novčanog toka i modele određivanja cena opcija. Odabrana tehnika vrednovanja maksimalno koristi tržišne ulaze, oslanja se što je manje moguće na procene specifične za CBK, uključuje sve faktore koje bi učesnici na tržištu uzeli u obzir pri određivanju cene i u skladu je sa prihvaćenim ekonomskim metodologijama za određivanje cena finansijskih instrumenata. Ulazi u tehnike vrednovanja razumno predstavljaju tržišna očekivanja i mere faktora povrata rizika svojstvenih finansijskom instrumentu. CBK kalibriše tehnike vrednovanja i testira ih na valjanost koristeći cene iz uočljivih tekućih tržišnih transakcija u istom instrumentu ili na osnovu drugih dostupnih vidljivih tržišnih podataka.

viii. *Naknade za gubitak*

CBK priznaje rezerve za gubitke za očekivane kreditne gubitke "ECL" za finansijsku aktivu koja se meri po amortizovanom trošku, a ne po FVTPL. CBK procenjuje nadoknade za gubitak u iznosu jednakom ECL ya vreme trajanja instrumenta, osim u sledećim slučajevima za koje se meri kao 12-mesečni ECL:

- hartije od vrednosti za dužničke investicije za koje je utvrđeno da imaju nizak kreditni rizik na datum izveštavanja; i
- ostali finansijski instrumenti za koje se kreditni rizik nije značajno povećao od početnog priznavanja.

Za finansijske instrumente koji se smatraju izloženim niskim ili srednjim rizikom, CBK će proceniti 12-mesečni ECL koji rezultira od unapred određenog događaja u finansijskom instrumentu koji je verovatan u roku od 12 meseci nakon datuma izveštavanja. Finansijski instrumenti za koje se priznaje 12-mesečni ECL biće predstavljeni u „Fazi 1 – Performanse finansijskih instrumenata“.

ECL-i tokom životnog veka finansijskog instrumenta su ECL koji su rezultat svih mogućih događaja tokom očekivanog životnog veka finansijskog instrumenta. Finansijski instrumenti za koje se priznaje doživotni ECL, ali koji nisu pogođeni kreditnim gubitkom, klasifikovani su u "Fazi – Nedovoljna performansa finansijskih instrumenata".

Merenje ECL-a

ECL model umanjenja vrednosti merenje je zasnovano na verovatnoći i uključuje uticaj različitih mogućih ishoda. To operativno može biti teško sprovodljivo, a odabir relevantnih ekonomskih scenarija može biti izazov.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

f) Finansijska aktiva i pasiva (nastavak)

Za detaljnu primenu ECL-a koristili smo jednostavnu metodu koja koristi eksplicitni pristup verovatnoće neispunjavanja obaveze koji je:

$$\text{Očekivani kreditni gubici (ECL)} = \text{Izloženost prema neispunjavanju obaveze (EAD)} \times \text{Gubitak usled neispunjenja obaveza (LGD)} \times \text{Verovatnoća neispunjenja obaveza (PD)}.$$

EAD - Izloženost prema neispunjavanju obaveza je bruto knjigovodstvena vrednost finansijske aktive koja spada u model.

LGD - Gubitak s obzirom na neispunjavanje obaveza, koristili smo na osnovu naše interne procene i percepcije ove vrednosti, takođe zasnovane na Bazelskim pristupima riziku za neplaćanje zajmoprimaca.

PD - Verovatnoća neispunjavanja obaveza je najosetljivija varijabla i predstavlja verovatnoću neizvršenja obaveza druge strane u posmatranom periodu (12 meseci ili tokom veka trajanja instrumenta).

Model očekivanog kreditnog gubitka (ECL) je verovatnoća ponderisana procena kreditnih gubitaka i meri se na sledeći način:

- finansijska aktiva koja nije umanjena za kredit na datum izveštavanja: kao sadašnja vrednost svih novčanih nedostataka (tj. razlika između novčanog toka koji je dospeo za CBK, u skladu sa ugovorom i novčanih tokova koje CBK očekuje da će dobiti);
- finansijska aktiva koja je na datum izveštavanja umanjena za kredit: kao razlika između njihove bruto vrednosti i očekivanog kreditnog gubitka za isti.

g) Novac i njegovi ekvivalenti

U svrhu izveštaja o novčanom toku, novac i novčani ekvivalenti uključuju gotovinsko stanje na računu, depozite po viđenju kod banaka i visoko likvidnu finansijsku imovinu sa originalnim dospećem kraćim od tri meseca, koja su podložna beznačajnom riziku od promene njihove fer vrednosti i koje CBK koristi u upravljanju svojim kratkoročnim obavezama.

Novac i novčani ekvivalenti iskazuju se po amortizovanom trošku u izveštaju o finansijskoj poziciji.

h) Investicione hartije od vrednosti

Investicione hartije od vrednosti, koje se sastoje od državnih zapisa i obveznica, u početku se mere po fer vrednosti uvećanoj za povećane direktne transakcione troškove i naknadno se obračunavaju kao amortizovani trošak / zadržavanje radi naplate investicija metodom efektivne kamatne stope. Sve kupovine i prodaje investicionih hartija od vrednosti priznaju se na datum poravnanja, tj. na datum kada je sredstvo primljeno ili isporučeno drugoj strani.

Amortizovani trošak / zadržavanje za prikupljanje investicija su nederivativna imovina sa fiksnim ili odredivim plaćanjima i fiksnim dospećem kada CBK ima pozitivne izume i sposobnost zadržavanja do dospeća, a koja nisu određena po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

i) Depoziti i pozajmice

Depoziti i pozajmice se inicijalno mere po fer vrednosti umanjenoj za inkrementalne direktne troškove transakcije, a zatim se mere po amortizovanom trošku primenom metode efektivne kamate.

j) Imovina i obaveze u vezi sa MMF-om

Finansijska pozicija sa MMF-om se obično u potpunosti prikazuje u bilansu stanja centralne banke članice. Imovina i obaveze u vezi sa MMF-om se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, a naknadno po amortizovanoj vrednosti. Dobici i gubici od revalorizacije kursnih razlika nastali po osnovu revalorizacije imovine i obaveza MMF-a priznaju se u izveštaju o sveobuhvatnoj dobiti.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama EUR, osim ako nije drugačije naznačeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

k) Imovina i oprema

i. Priznavanje i merenje

Nekretnine i oprema mere se po trošku nabavke umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja vrednosti zbog promene vrednosti.

Trošak uključuje troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju aktive. Troškovi aktive koju je sama CBK izgradila uključuju troškove materijala i direktne radne snage, sve ostale troškove koji se mogu direktno pripisati dovođenju aktive u radno stanje za predviđenu upotrebu i troškove rastavljanja i uklanjanja predmeta i obnavljanja lokacija na kojoj su se nalazili.

Kupljeni softver koji je integralni deo povezane opreme kapitalizuje se kao deo te opreme.

Kada delovi aktive ili opreme imaju različit vek trajanja, oni se knjiže kao zasebni predmeti (glavni delovi) imovine i opreme.

ii. Naknadni troškovi

Troškovi zamene dela predmeta imovine ili opreme priznaju se u knjigovodstvenoj vrednosti predmeta ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi sadržane u delu prilivati CBK-u i njegov trošak može biti pouzdano izmeren. Troškovi svakodnevnog servisiranja imovine i opreme (dugotrajna materijalna sredstva) priznaju se u računu dobiti i gubitka po nastanku.

iii. Deprecijacija

Deprecijacija se priznaje u izveštaju o prihodima i rashodima linearnom metodom tokom procenjenog veka upotrebe svakog dela stavke dugoročnih materijalnih sredstava.

Procenjeni vek upotrebe za tekući i uporedni period je kako sledi:

	2021	2020
Poboljšanja zakupa	20 godina	20 godina
Oprema	5 godina	5 godina
Računari	3 godine	3 godine
Vozila	5 godina	5 godina

Korisni vek ostale opreme procenjuje se od slučaja do slučaja. Metode deprecijacije, vek trajanja i preostale vrednosti ponovno se procenjuju na datum izveštavanja.

l) Nematerijalna imovina

Softver koji je nabavio CBK iskazan je po trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke od umanjenja ako postoje.

Naknadni izdaci za softver kapitalizuju se samo kada povećaju buduću ekonomsku korist od te imovine. Svi ostali izdaci priznaju se kao nastali.

Amortizacija se priznaje u računu dobiti i gubitka linearnom metodom tokom procenjenog veka upotrebe softvera, od datuma kada je dostupan za upotrebu. Procenjeni vek upotrebe svakog softvera zasniva se na proceni upotrebe tog softvera bez velike potrebe za nadogradnjom, trenutno od 3 do 10 godina.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

m) Umanjenje vrednosti nefinansijske imovine

Knjigovodstveni iznosi nefinansijske imovine CBK preispituju se na svaki datum izveštavanja kako bi se utvrdilo da li postoje indikacije umanjenja vrednosti. Ako postoji bilo kakva takva indikacija, tada se procenjuje nadoknadivi iznos imovine.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti priznaje se ako knjigovodstvena vrednost sredstva ili njegove jedinice koja generiše novac premašuje njegovu nadoknadivu vrednost. Jedinica koja generiše novac je najmanja prepoznatljiva grupa imovine koja generiše novčane tokove koji su u velikoj meri nezavisni od druge imovine i grupa. Gubici od umanjenja vrednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka. Gubici zbog umanjenja vrednosti jedinica koje generišu novac raspoređuju se kako bi se proporcionalno smanjila knjigovodstvena vrednost ostale imovine jedinice (grupe jedinica). Nadoknadivi iznos imovine ili jedinice koja generiše novac najveća je vrednost u upotrebi i fer vrednost umanjena za troškove prodaje. Prilikom procene vrednosti u upotrebi, procenjeni budući novčani tokovi diskontuju se na njihovu sadašnju vrednost koristeći diskontnu stopu pre opozivanja koja odražava trenutne tržišne procene vremenske vrednosti novca i rizika specifičnih za sredstvo. Gubici zbog umanjenja vrednosti priznati u prethodnim periodima procenjuju se na svaki datum izveštavanja radi bilo kakvih naznaka da se gubitak smanjio ili više ne postoji.

Gubitak zbog umanjenja vrednosti poništava se ako je došlo do promene procena korišćenih za određivanje nadoknadivog iznosa. Gubitak zbog umanjenja vrednosti ukida se do te mere da knjigovodstvena vrednost sredstva ne prelazi knjigovodstvenu vrednost koja bi bila utvrđena, umanjenu za amortizaciju, da nije priznat gubitak od umanjenja vrednosti.

n) Finansijska pasiva

Izvori finansiranja CBK su depoziti međunarodnih, vladinih, javnih, bankarskih i drugih finansijskih institucija. Finansijske obaveze mere se po trošku amortizacije primenom metode efektivne kamatne stope.

o) Prihod od granta

Državni grantovi se inicijalno priznaju kao odloženi prihodi kada postoji razumna sigurnost da će biti primljeni i da će CBK poštovati uslove za dodelu granta. Grantovi koje CBK nadoknađuju nastale troškove priznaju se u dobiti ili gubitku sistematski u istim periodima u kojima se priznaju troškovi. Grantovi koji nadoknađuju CBK trošak aktive priznaju se u dobiti ili gubitku sistematski tokom korisnog veka trajanja aktive.

p) Plate koje finansiraju donatori

Određeni pojedinci angažovani u CBK su međunarodni stručnjaci koje su međunarodne organizacije imenovala i kratkoročno finansiraju. Finansiranje ovih međunarodnih organizacija uključuje, ali nije ograničeno na, isplatu plata tim međunarodnim stručnjacima. Kako međunarodne organizacije ovu pomoć plaćaju direktno imenovanom, obim isplate nije poznat niti je uključen u ove finansijske izveštaje.

q) Rezerve

Rezerve se priznaju ako, kao rezultat prošlih događaja, CBK ima sadašnju zakonsku ili konstruktivnu obavezu koja se može pouzdano proceniti, a verovatno je da će biti potreban odliv gotovine ili ekonomske koristi za podmirivanje obaveze. Rezerve se utvrđuju diskontovanjem očekivanih budućih novčanih tokova po stopi pre opozivanja koja odražava trenutne tržišne procene vremenske vrednosti novca i, prema potrebi, rizika specifičnog za obaveze.

Rezerve za teške ugovore priznaju se kada su očekivane koristi koje će CBK izvući iz ugovora niže od neizbežnih troškova ispunjavanja obaveze po ugovoru. Rezerve se mere po sadašnjoj vrednosti po nižem od očekivanog troška raskida ugovora i očekivanog neto troška nastavka ugovora. Pre nego što se rezerve uspostave, CBK priznaje svaki gubitak zbog umanjenja vrednosti imovine povezane sa tim ugovorom.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

---

3. Značajne računovodstvene politike (nastavak)

r) Promene u računovodstvenim politikama i otkrivanjima podataka

(i) Efektivni standardi i tumačenja za tekući period

Sledeće izmene postojećih standarda koje je izdao Odbor za međunarodne računovodstvene standarde i koji su stupili na snagu za izveštajni period:

- **Reforma standardne kamatne stope – Faza 2 (izmene MSFI 9, MRS 39, MSFI 7, MSFI 4 i MSFI 16)** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine).
- **Izmene MSFI 16 „Zakupi“** - Koncesije zakupnina povezane sa Covid-19 na snazi su za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine, ali je dozvoljena prethodna primena, uključujući u finansijskim izveštajima koji još nisu odobreni za izdavanje 28. maja 2020. godine (izmena je takođe dostupna za privremene izveštaje).

Primena ovih standarda, izmena i tumačenja nije imala značajniji uticaj na finansijske izveštaje CBK u izveštajnom periodu.

ii) Standardi i tumačenja nemaju datum stupanja na snagu u izveštajnom periodu

Na datum odobrenja ovih finansijskih izveštaja, IASB je objavio sledeće standarde, revizije i tumačenja, ali još uvek nisu na snazi za izveštajni period i kao takve još uvek nije primenila Centralna banka:

- **Izmene MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u kompanije i zajednička ulaganja“** - Prodaja ili doprinos aktive između investitora i njegovog partnera ili zajedničkog ulaganja i dalje promene (datum stupanja na snagu odložen na neodređeno vreme do završetka metode kapitala),
- **MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“** (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine),
- **Izmene MRS 1 - „Prezentacija finansijskih izveštaja“** - Klasifikacija pasive kao tekuće ili dugoročne (na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine)
- **Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“** – Odnosi se na konceptualni okvir (na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- **Izmene MRS 37 - „Rezervisanja, potencijalna pasiva i potencijalna aktiva“** - Teški ugovori. Troškovi ispunjenja ugovora (na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),
- **Izmene MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema** - Prihodi pre predviđene upotrebe (na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine).
- **Godišnja poboljšanja ciklusa MSFI-a 2018-2020**, što je rezime izmena MSFI-ja 1, MSFI 9, MRS 41 (na snazi za periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine),

Centralna banka je odlučila da neće primenjivati ove standarde, revizije i tumačenja pre njihovog stupanja na snagu. Centralna banka predviđa da primena ovih standarda, revizija i tumačenja neće imati materijalni uticaj na finansijske izveštaje Centralne banke.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

---

4. Upravljanje finansijskim rizikom

a) Uvod i pregled

CBK je izložena sledećim rizicima zbog upotrebe finansijskih instrumenata:

- Kreditni rizik
- Operativni rizik
- Rizik likvidnosti
- Tržišni rizik

Ova napomena predstavlja informacije u vezi sa izloženošću CBK navedenim rizicima, ciljevima, politikama i postupcima CBK za merenje i upravljanje rizikom, kao i upravljanjem kapitalom od strane CBK-a. Ostale kvantitativne i kvalitativne napomene uključene su u sve ove finansijske izveštaje.

Struktura upravljanja rizikom

Uspostavljanje i nadzor upravljanja aktivnostima CBK-a (uključujući i rizik) je odgovornost odbora Centralne banke. Uprava CBK redovno podnosi izveštaje preko Izvršnog odbora CBK Odboru Centralne banke o praksama upravljanja rizicima. Izvršni odbor, Investicioni odbor i Odeljenje za upravljanje rizicima odgovorni su za izradu i praćenje politika upravljanja rizikom CBK-a. Te politike zatim sprovede odgovarajuće organizacione jedinice.

Politike upravljanja rizikom CBK-a su dizajnirane da identifikuju i analiziraju rizike sa kojima se suočava CBK, kao i da uspostave odgovarajuća ograničenja i kontrole rizika, kao i da nadgledaju rizike i poštovanje utvrđenih ograničenja. Politike i sistemi upravljanja rizikom redovno se pregledaju kako bi odrazili promene u tržišnim uslovima, proizvodima i ponuđenim uslugama. CBK, kroz obuku, standarde i procedure upravljanja, ima za cilj da razvije efikasno i disciplinovano kontrolno okruženje, u kojem su svi zaposleni svesni svoje uloge i odgovornosti.

Komisija za reviziju CBK-a je takođe odgovorna je za nadgledanje i pregled usklađenosti sa politikama i procedurama upravljanja rizikom, kao i za pregled adekvatnosti strukture upravljanja rizikom u odnosu na rizike sa kojima se suočava CBK. Revizorskom odboru CBK pomaže u obavljanju svojih dužnosti Odeljenje interne revizije. Interna revizija podrazumeva redovne i ad-hoc revizije kontrola i postupaka upravljanja rizikom, čiji se rezultati putem šefa interne revizije izveštavaju Komisiji za reviziju, onda kod Odbora CBK-a.

b) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za CBK ako ugovorna strana finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a može proizaći prvenstveno iz investiranja CBK u hartije od vrednosti i depozite (na tržištima novca ili tekućim računima) u drugim bankama. U svrhu izveštavanja o upravljanju kreditnim rizikom, CBK razmatra i objedinjuje sve elemente izloženosti kreditnom riziku (kao što su rizik neizvršenja obaveza pojedinačnog dužnika, rizik zemlje i sektora).

Upravljanje kreditnim rizikom

i. Investicije i izloženost kreditnom riziku u CBK-u

CBK ograničava svoju izloženost kreditnom riziku investirajući samo u hartije od vrednosti koje izdaju vlade zemalja EU i imajući depozite kod nerezidentnih banaka, kratkoročne obaveze koje su međunarodno priznate agencije za kreditni rejting procenile u jednu od dve najviše kategorije. S obzirom na visoku kreditnu sposobnost, uprava ne očekuje da bilo koja ugovorna strana ne ispuni svoje obaveze.

Upravljanje rizikom se vrši kroz:

- Ograničavanje opsega i trajanja finansijskih instrumenata,
- Ograničavanje izdavalaca ugovornih strana, prihvatljivim kreditnim rejtingom na višem nivou,
- Ograničavanje maksimalne količine i koncentracije sa strankama.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

ii. Izloženost kreditnom riziku

Najveću izloženost kreditnom riziku na dan 31. decembra 2020. i 31. decembra 2021. godine predstavlja knjigovodstvena vrednost tekućih računa kod nerezidentnih banaka, trezorskih zapisa, obveznica i plasmana na tržištu novca (uključujući rezidente i nerezidente). Za detalje u vezi sa izloženostima, pogledajte napomene 8, 9 i 10.

Kreditni rejting za finansijske instrumente kojima je CBK izložena za period završen 31. decembra 2021. godine je od AAA do BBB +/-Aaa do Baa3.

Knjigovodstvene vrednosti izloženosti kreditnom riziku podeljene po kreditnom rejtingu i izražene u procentima od ukupnog iznosa su kako sledi:

2021						
Kreditni rejting (S&P / Moody's)	Tekući računi kod nerezidentnih banaka	Plasmani na tržištu novca	Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i vladine obveznice)	Računi povezani sa MMF-om (SDR i upotreba sredstava)	Ukupna knjigovodstvena vrednost	% ukupnog pondera
AAA/Aaa	109,931	4,415	113,844	-	228,190	22.36%
AA+/Aa1	-	-	134,241	-	134,241	13.15%
AA/Aa2	-	-	10,011	-	10,011	0.98%
A+/A1	441	-	-	-	441	0.04%
A/A2	9,944	-	118,191	-	128,135	12.56%
BBB+/A3	31,596	9,644	216,576	-	257,816	25.26%
BBB-/Baa3	-	-	40,107	-	40,107	3.93%
N/A (bez rejtinga / IFI ³)	-	-	-	158,218	158,218	15.50%
N/A (bez rejtinga) ⁴	-	-	-	63,359	63,359	6.21%
Ukupno	151,912	14,059	632,970	221,577	1,020,518	100.00%

2020						
Kreditni rejting (S&P / Moody's)	Tekući računi kod nerezidentnih banaka	Plasmani na tržištu novca	Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i vladine obveznice)	Računi povezani sa MMF-om (SDR i upotreba sredstava)	Ukupna knjigovodstvena vrednost	% ukupnog pondera
AAA/Aaa	128,168	8,394	105,714	-	242,276	21.42%
AA+/Aa1	86,666	-	147,567	-	234,233	20.71%
AA/Aa2	-	-	10,017	-	10,017	0.89%
A+/A1	460	-	-	-	460	0.04%
A/A2	-	-	103,282	-	103,282	9.13%
BBB+/A3	98,412	50,000	222,180	-	370,592	32.76%
BBB-/Baa3	-	-	-	-	-	0.00%
N/A (bez rejtinga / MFI)	-	-	-	58,761	58,761	5.19%
N/A (bez rejtinga)	-	-	-	111,652	111,652	9.87%
Ukupno	313,706	58,394	588,760	170,413	1,131,273	100.00%

Nijedna izloženost CBK-a nije dospela. CBK ne poseduje nikakva sredstva obezbeđenja ili bilo koja druga kreditna poboljšanja protiv svoje izloženosti kreditnom riziku.

Osnovni kriterij za utvrđivanje izloženosti je kreditna sposobnost. Kreditni rejting dobija se od agencija za kreditni rejting. Minimalni kreditni rejting dozvoljen za kratkoročna investiranja je P-2 (Moody's) ili A-2 (Standard & Poor's), dok je dugoročni Baa2 (Moody's) ili BBB (Standard & Poor's). U izuzetnim slučajevima u nemogućnosti ostvarivanja pozitivnih povraćaja, izloženost investicija je dozvoljena kroz kratkoročni kreditni rejting emitenta P-3 (Moody's) ili A-3 (Standard & Poor's) i dugoročni kreditni rejting emitenta Baa3 (Moody's) ili BBB- (Standard & Poor's).

³ MFI - Međunarodne finansijske institucije.

⁴ Ne postoji kreditni rejting (ni spoljni ni interni) za predmetnu imovinu.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Model umanjenja vrednosti finansijske imovine zasnovan na zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika, odnosno promenama kreditnog rizika od početnog priznavanja finansijske imovine, definiše tri faze u modelu procene očekivanih kreditnih gubitaka. Ove faze se mogu sažeti kao u nastavku:

1. Faza 1 (Izvođenje) raspodele izloženosti - finansijska imovina koja se tretira kao izloženost niskog ili srednjeg rizika, sva ona koja su u nju uključena, podeljena je u fazu 1 pri početnom priznavanju. Prema našoj internoj proceduri, ne smemo ulagati u izloženost većem kreditnom riziku. Na osnovu toga svako investiranje pri početnom priznavanju raspoređuje se na fazu 1 izloženosti.
2. Faza 2 (slab performans) raspodele izloženosti - ako imamo značajan porast kreditnog rizika od početnog priznavanja, finansijsko sredstvo koje se nalazi u fazi 1 prenosi se u fazu 2.
3. Faza 3 (neizvršenje) distribucije izloženosti - prelazak u fazu 3 vrši se samo kada postoje objektivni dokazi da klijent neće ispuniti svoje obaveze.

Procena se vrši na početnom priznavanju i na datum izveštajnog perioda. U fazi 1, Banka će izmeriti rezervu za gubitak tog finansijskog instrumenta ECL u iznosu jednakom očekivanom 12-mesečnom kreditnom gubitku. Ako imamo značajan porast kreditnog rizika od početnog priznavanja, finansijski instrument će se preneti u fazu 2 (nedovoljno uspešno). U fazi 2, Banka će izmeriti rezervu za gubitak tog finansijskog instrumenta ECL u iznosu jednakom očekivanom kreditnom gubitku tokom svog životnog veka. Kriterijumi za utvrđivanje da li imamo značajno povećanje kreditnog rizika su: pogoršanja kreditnog rejtinga obaveza i pogoršanje procene mogućnosti neizvršenja plaćanja (PD).

Kriterijumi za neispunjavanje obaveza, odnosno prelaska u Fazu 3, trebali bi se zasnivati na objektivnim dokazima kako sledi:

- dužnici, imaju značajne finansijske poteškoće,
- kada je u pitanju kršenje ugovornih obaveza, u pogledu glavnice i kamata,
- kada se dogodi bilo kakvo restrukturisanje postojećih uslova servisiranja obaveze iz finansijskog instrumenta,
- jasni dokazi / verovatnoća da dužnik bankrotira i / ili likvidira,
- Znakovi neaktivnosti u trgovanju (na finansijskim tržištima).

Sledeća tabela prikazuje vrednosti izloženosti na nivou faze. Na datum izveštavanja nemamo značajnih promena u kreditnom riziku od početnog priznavanja, stoga su sva finansijska sredstva u fazi 1.

	2021 ⁵			2020		
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Faza 1	Faza 2	Faza 3
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	151,912	-	-	313,706	-	-
Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i vladine obveznice)	632,970	-	-	588,760	-	-
Plasmani na tržištu novca	14,059	-	-	58,394	-	-
Bruto knjigovodstvena vrednost	798,941	-	-	960,860	-	-
Očekivani kreditni gubici (ECL)	(406)	-	-	(1,399)	-	-
Neto knjigovodstvena vrednost	798,535	-	-	959,461	-	-

⁵ Ni u 2021. ni u uporednoj godini nisu uključeni finansijski instrumenti za račune vezane sa MMF-om (MFI), jer je procena da ova grupa nije izloženost koja sadrži ispravke vrednosti za očekivane kreditne gubitke (ECL)

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak) Upravljanje kreditnim rizikom (nastavak)

Kretanja odgovarajuće ECL za finansijska sredstva kojima CBK ima izloženost su sledeća:

	2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL na dan 1. januara 2021	1,339	-	-	1,339
Transferi do faze 1	-	-	-	-
Transferi do faze 2	-	-	-	-
Transferi do faze 3	-	-	-	-
ECL (izdanje) / naplata godine	(933)	-	-	(933)
Uticao na ECL na kraju godine izloženosti prebačenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznaje se u prihodu od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje nisu rezultirale prestankom prepoznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
Dana 31. decembra 2021.	406	-	-	406

	2020			
	faza 1	faza 2	faza 3	Ukupno
ECL 1. januara 2020.	735	-	-	735
Transferi u fazi 1	-	-	-	-
Transferi u fazi 2	-	-	-	-
Transferi u fazi 3	-	-	-	-
ECL (izdanje) / naplata godine	664	-	-	664
Uticao na ECL na kraju godine izloženosti prebačenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznaje se u prihodu od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje nisu rezultirale prestankom prepoznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
Dana 31. decembra 2020.	1,399	-	-	1,399

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da će CBK imati poteškoća u pravovremenom ispunjavanju svojih finansijskih obaveza.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Pristup CBK-a upravljanju likvidnošću je osigurati, koliko je to moguće, da ima dovoljno likvidnosti da pravovremeno podmiri svoje obaveze, kako u normalnim, tako i u nepovoljnim uslovima, bez stvaranja neprihvatljivih gubitaka ili rizika da naruši ugled CBK-a.

Politike za nadgledanje i adresiranje rizika likvidnosti utvrđuje Izvršni odbor CBK. CBK upravlja rizikom likvidnosti investirajući u kratkoročne depozite kod nerezidentnih banaka i držeći odgovarajuće iznose gotovine u svojim trezorima. Politike upravljanja likvidnošću postavljene su tako da osiguraju da čak i pod lošim uslovima CBK može da ispuni svoje obaveze. Nadgleda se dnevna pozicija likvidnosti i sprovodi se redovno testiranje otpornosti na likvidnost u raznim scenarijima koji pokrivaju i normalne i ozbiljnije tržišne uslove. Sve politike i postupci likvidnosti podležu pregledu i odobrenju od strane uprave CBK. Mesečni izveštaji koji pokrivaju likvidnosnu poziciju CBK redovno se dostavljaju članovima Odbora za investicije od strane Odeljenja za upravljanje aktivom.

Izloženost riziku likvidnosti

Preostalo ugovorno dospeće za finansijsku aktivu i pasivu, isključujući buduće isplate kamata:

31. decembar 2021	Napomena	Prenesena neto vrednost	Manje od 1 meseca	1-3 meseca	3 meseca do 1 godine	1 do 5 godina	preko 5 godina
<i>Nederivativna aktiva</i>							
Gotovina		537,818	537,818	-	-	-	-
Tekući računi u stranim bankama	8	151,880	151,880	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	9	632,602	-	27,849	346,143	224,592	34,018
Plasmani na tržištu novca	10	14,053	14,053	-	-	-	-
Račun kod MMF-a	11	239,903	176,544	12,251	-	51,108	-
		1,576,256	880,295	40,100	346,143	275,700	34,018
<i>Nederivativna pasiva</i>							
Obaveze prema domaćim bankama	15	(589,099)	(589,099)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(248,584)	(268)	(12,251)	-	(51,108)	(184,957)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(608,362)	(608,362)	-	-	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim institucijama	18	(77,392)	(77,392)	-	-	-	-
Zaduživanja	19	(2,139)	-	-	(225)	(901)	(1,013)
Ostala domaća pasiva	20	(756)	(756)	-	-	-	-
		(1,526,332)	(1,275,877)	(12,251)	(225)	(52,009)	(185,970)
		49,924	(395,582)	27,849	345,918	223,691	(151,952)

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

c. Rizik likvidnosti

31. decembar 2020	Napomena	Neto knjigovodstvena vrednost	Manje od 1 meseca	1 do 3 meseca	3 meseca do godinu dana	1-5 godina	preko 5 godina
<i>Nederivativna aktiva</i>							
Gotovina		308,090	308,090	-	-	-	-
Tekući računi u stranim bankama	8	313,343	313,343	-	-	-	-
Hartije od vrednosti	9	587,794	15,690	4,021	49,613	518,470	-
Plasmani na tržištu novca	10	58,324	8,388	-	49,936	-	-
Račun kod MMF-a	11	187,828	80,335	11,720	35,160	60,613	-
		1,455,379	725,846	15,741	134,709	579,083	-
<i>Nederivativna pasiva</i>							
Obaveze prema domaćim bankama	15	(566,426)	(566,426)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(195,113)	(4,415)	(11,720)	(35,160)	(60,613)	(83,205)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(508,446)	(508,446)	-	-	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim institucijama	18	(138,661)	(138,661)	-	-	-	-
Zaduživanja	19	(2,154)	-	-	-	(1,077)	(1,077)
Ostala domaća pasiva	20	(756)	(756)	-	-	-	-
		(1,411,556)	(1,218,704)	(11,720)	(35,160)	(61,690)	(84,282)
		43,823	(492,858)	4,021	99,549	517,393	(84,282)

Da bi upravljala rizikom likvidnosti koji proizlazi iz finansijskih obaveza, CBK drži likvidnu imovinu koja se sastoji od gotovine i gotovinskih ekvivalenata i hartija od vrednosti za koje postoji aktivno i likvidno tržište.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

---

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

d) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promene tržišnih cena, poput kamatne stope, cena dionica, deviznih kurseva i kredita (koje se ne odnose na promene kreditnog statusa zajmoprimca / izdavaoca) uticati na prihod CBK ili vrednost finansijskih instrumenata koje poseduje. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnom riziku u okviru prihvatljivih parametara, uz istovremeno optimizovanje povrata investicija.

Upravljanje tržišnim rizikom

Poslovanje CBK podložno je riziku od kolebanja kamatnih stopa do te mere da kamatonosna imovina i obaveze dospevaju ili se ponavljaju u različito vreme ili iznosima. Aktiva i pasiva sa promenljivim stopama izloženi su osnovnim rizicima, što je razlika u ponovnim karakteristikama različitih indeksa sa promenljivom stopom.

Aktivnosti upravljanja rizikom usmerene su na optimizaciju neto prihoda od kamata, na osnovu nivoa tržišnih kamatnih stopa u skladu sa operativnim strategijama CBK-a. Izloženost CBK-a tržišnom riziku povezana je samo sa netrgovinskim portfeljima.

Izloženost riziku od kamatnih stopa - netrgovinski portfelji

Glavni rizik, kojem su izloženi netrgovinski portfelji, je rizik od gubitka, uzrokovanog fluktuacijom budućih novčanih tokova ili fer vrednosti finansijskih instrumenata usled promene tržišnih stopa. Rizikom kamatnih stopa upravlja se uglavnom praćenjem razlika u kamatnim stopama i unapred odobrenim limitima za ponovljene intervale. Investicioni odbor je nadzorno telo za sprovođenje ovih ograničenja.

Sažetak pozicije CBK-a u vezi sa razlikom između kamatnih stopa na netrgovinski portfelj je predstavljen u tabeli ispod:

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

d) Tržišni rizik

Izloženost riziku od kamatnih stopa - netrgovinski portfelji

31. decembar 2021	Napomena	Neto knjigovodstvena vrednost	Manje od 3 meseca	3-6 meseca	6-12 meseca	1-5 godina	Preko 5 godina
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	8	151,880	151,880	-	-	-	-
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	9	632,602	-	-	6,635	518,894	107,073
Plasmani na tržištu novca	10	14,053	14,053	-	-	-	-
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	11	239,903	176,544	-	-	63,359	-
Ukupno		1,038,438	342,477	-	6,635	582,253	107,073
Obaveze prema domaćim bankama	15	(589,099)	(589,099)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(248,584)	(268)	-	-	(63,359)	(184,957)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(608,362)	(608,362)	-	-	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim subjektima	18	(77,392)	(77,392)	-	-	-	-
Zaduživanja	19	(2,139)	-	-	-	-	(2,139)
Ostale obaveze	20	(756)	(756)	-	-	-	-
Ukupno		(1,526,332)	(1,275,877)	-	-	(63,359)	(187,096)
Razlika		(487,894)	(933,400)	-	6,635	518,894	(80,023)

31. decembar 2020	Napomena	Neto knjigovodstvena vrednost	Manje od 3 meseca	3-6 meseca	6-12 meseca	1-5 godina	Preko 5 godina
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	8	313,343	313,343	-	-	-	-
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	9	587,794	-	-	-	501,505	86,289
Plasmani na tržištu novca	10	58,324	8,388	-	49,936	-	-
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	11	187,828	76,176	-	-	111,652	-
Ukupno		1,147,289	397,907	-	49,936	613,157	86,289
Obaveze prema domaćim bankama	15	(566,426)	(566,426)	-	-	-	-
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	(195,113)	(16,135)	-	-	(95,773)	(83,205)
Obaveze prema vladinim institucijama	17	(508,446)	(508,446)	-	-	-	-
Obaveze prema javnim i komercijalnim subjektima	18	(138,661)	(138,661)	-	-	-	-
Zaduživanja	19	(2,154)	-	-	-	-	(2,154)
Ostale obaveze	20	(756)	(756)	-	-	-	-
Ukupno		(1,411,556)	(1,230,424)	-	-	(95,773)	(85,359)
Razlika		(264,267)	(832,517)	-	49,936	517,384	930

Nekamatonsna finansijska aktiva i pasiva nisu uključena u prethodnu tabelu.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak) (d) Tržišni rizici (nastavak)

Sveukupnim rizikom kamatnih stopa koji ne trguje upravlja Odeljenje za upravljanje imovinom, koji koristi investicione vrednosne papire i depozite kod banaka za upravljanje ukupnim rizikom koji proizlazi iz ne-aktivnosti CBK-a da trguje.

Upravljanje rizikom kamatnih stopa u odnosu na ograničenja kamatnih stopa dopunjeno je praćenjem osetljivosti finansijske imovine i obaveza CBK u odnosu na različite standardne i nestandardne scenarije kamatnih stopa. Standardni scenariji koji se redovno procenjuju uključuju paralelni pad ili porast svih kriva prinosa od 100 baznih bodova („bps“). Analiza osetljivosti CBK na povećanje ili smanjenje tržišnih kamatnih stopa (pod pretpostavkom da nema asimetričnog kretanja krive prinosa i konstantne finansijske pozicije) je sledeća:

2021

	100 pbs povećanje	100 pbs smanjenje
Procenjeni efekat dobiti (gubitka)	(4,879)	4,879

2020

	100 pbs povećanje	100 pbs smanjenje
Procenjeni efekat dobiti (gubitka)	(2,643)	2,643

Izloženost ostalim tržišnim / deviznim rizicima nerazmenjivih portfelja

CBK je izložena SDR-u u odnosu na svoju imovinu i obaveze prema MMF-u, koje kontinuirano nadgleda. Izloženost CBK deviznom riziku je kako sledi:

2021

	100 pbs povećanje	100 pbs smanjenje
Procenjeni efekat dobiti (gubitka)	(87)	87

2020

	100 pbs povećanje	100 pbs smanjenje
Procenjeni efekat dobiti (gubitka)	(73)	73

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

31. decembar 2021	EUR	USD (ekvivalent u EVRIMA)	SDR (ekvivalent u EVRIMA)	Ukupna neto vrednost prenesena
Aktiva				
Gotovina	537,818	-	-	537,818
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	151,552	328	-	151,880
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	628,188	4,414	-	632,602
Plasmani na tržištu novca	9,638	4,415	-	14,053
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	144	-	323,649	323,793
Ostala sredstva	2,187	-	-	2,187
Ukupno	1,329,527	9,157	323,649	1,662,333
Pasiva				
Obaveze prema domaćim bankama	589,099	-	-	589,099
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	145	-	325,708	325,853
Obaveze prema vladinim institucijama	608,362	-	-	608,362
Obaveze prema javnim i komercijalnim subjektima	77,392	-	-	77,392
Zaduživanja	-	-	2,139	2,139
Ostale obaveze	2,418	-	-	2,418
Ukupno	1,277,416	-	327,847	1,605,263
Neto devizna pozicija	52,111	9,157	(4,198)	57,070

31. decembar 2020	EUR	USD (ekvivalent u EVRIMA)	SDR (ekvivalent u EVRIMA)	Ukupna neto vrednost prenesena
Aktiva				
Gotovina	308,090	-	-	308,090
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	313,170	173	-	313,343
Hartije od vrednosti (obveznice i trezorski zapisi)	587,794	-	-	587,794
Plasmani na tržištu novca	49,930	8,394	-	58,324
Sredstva na računima povezanim sa MMF-om	242	-	267,957	268,199
Ostala sredstva	1,883	-	-	1,883
Ukupno	1,261,109	8,567	267,957	1,537,633
Pasiva				
Obaveze prema domaćim bankama	566,426	-	-	566,426
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	244	-	268,894	269,138
Obaveze prema vladinim institucijama	508,446	-	-	508,446
Obaveze prema javnim i komercijalnim subjektima	138,661	-	-	138,661
Zaduživanja	-	-	2,154	2,154
Ostale obaveze	2,539	-	-	2,539
Ukupno	1,216,316	-	271,048	1,487,364
Neto devizna pozicija	44,793	8,567	(3,091)	50,269

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(d) Tržišni rizici (nastavak)

CBK uglavnom obavlja operacije sa evrom, dok su strane valute kojima CBK trguje uglavnom „Specijalna prava vučenja“ („SDR“). Kursevi korišćeni za prevođenje na dan 31. decembra 2021. i 2020. bili su sledeći:

	2021	2020
	EUR	EUR
1 SDR	1.23748	1.18385
1 USD	0.88292	0.81493

SDR-ovi su dopunska devizna / transakciona rezervna imovina koju definira i održava Međunarodni monetarni fond (MMF). Iako SDR sam po sebi nije valuta, on predstavlja potencijalni zahtev za valutama država članica MMF-a za koje se mogu razmeniti. SDR-ovi su stvoreni 1969. godine kako bi ublažili nedostatak preferirane devizne rezervne imovine, naime američkog dolara i zlata, a vrednost SDR-a definisana je kao srednja valutna korpa pet glavnih valuta, evra, američkog dolara, britanske funte, Japanski jen i kineski renminbi.

Američki dolar su sredstva tekućeg računa i depozita preko noći (kao što je repo) kod Federalne rezerve Njujork.

(e) Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od direktnog ili indirektnog gubitka koji proizlazi iz širokog spektra uzroka povezanih sa procesima CBK-a, osoblja, tehnologije i infrastrukture, kao i od spoljnih faktora koji nisu kreditni, tržišni i likvidnosni rizici poput onih koji proizilaze iz zakonskih i regulatornih propisa i opšteprihvaćenim standardima korporativnog ponašanja. Operativni rizik proizlazi iz svih operacija CBK-a i utiče na sve organizacione jedinice.

Cilj CBK-a je upravljanje operativnim rizikom, kao i uravnoteženje izbegavanja finansijskih gubitaka i štete po reputaciju CBK efikasnim upravljanjem troškovima.

Glavna odgovornost za razvoj i primenu kontrola u cilju praćenja operativnog rizika dodeljena je rukovodećem osoblju unutar svake organizacione jedinice. Ova odgovornost je podržana poštovanjem opštih standarda CBK za upravljanje operativnim rizikom u sledećim oblastima:

- zahtevi za raspodelu dužnosti i odgovornosti, uključujući nezavisno odobrenje transakcija;
- zahtevi za procenu i praćenje transakcija;
- poštovanje regulatornih i drugih zakonskih zahteva;
- dokumentacija kontrola i procedura;
- zahtevi za periodičnom procenom operativnih rizika s kojima se suočava i adekvatnost kontrola i postupaka za rešavanje utvrđenih rizika;
- zahtevi za izveštavanje o operativnim gubicima i predložene korektivne mere;
- izrada planova za nepredviđene slučajeve;
- obuka i profesionalni razvoj;
- etički i kodeksi ponašanja;
- ublažavanje rizika, uključujući osiguranje, tamo gde je to efikasno.

Usklađenost sa standardima CBK podržana je programom periodičnih pregleda koje sprovodi Interna revizija. O nalazima pregleda interne revizije razgovara se sa rukovodstvom organizacione jedinice na koju se odnose, sa sažecima koji se dostavljaju Odboru za reviziju i rukovodstvu CBK.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(f) Upravljanje kapitalom

U skladu sa Zakonom, CBK će uspostaviti i održavati opštu rezervu. Opšta rezerva se ne može koristiti, osim za potrebe pokrivanja gubitaka koje je pretrpela CBK. Pored toga, CBK će uspostaviti nerealizovane račune revalorizacionih rezervi radi obračuna nerealizovane dobiti i gubitaka zbog svojih pozicija sa stranim valutama, zlatom, finansijskim instrumentima i drugom imovinom.

U skladu sa Zakonom br. 03 / L-209, neto dobit ili gubitak Centralne banke utvrdiće se u skladu s Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI).

Zarada raspoloživa za raspodelu utvrđuje se na sledeći način:

- oduzimanjem od neto dobiti ukupnog iznosa nerealizovane revalorizacijske dobiti i dodelom ekvivalentnog iznosa na odgovarajući račun nerealizovane revalorizacijske rezerve; i
- odbijanjem sa odgovarajućeg računa nerealizovane revalorizacijske rezerve i dodavanju raspodeljive zarade iznosa bilo koje nerealizovane dobiti koja je oduzeta od neto dobiti za jednu ili više prethodnih godina i ostvarena je tokom tekuće finansijske godine.

Nerealizovani revalorizacioni gubici će se preneti na odgovarajuće račune nerealizovane revalorizacijske rezerve sve dok ti računi revalorizacijske rezerve nemaju nulti saldo, nakon čega će se ti gubici pokriti dobiti tekuće godine, zatim računom opšte rezerve i naknadno ovlašćeni račun kapitala.

U skladu sa članom 56, stav 1.1. Zakona br. 03 / L-209, sva raspoređena zarada prvo će se primeniti na fond opšte rezerve sve dok ukupni iznos početnog kapitala i opštih rezervi ne bude jednak pet posto (5%) novčanih obaveza Centralne banke.

50% raspoređene zarade preostale nakon ispunjavanja gore pomenutih kriterijuma potrebno je preneti Ministarstvu finansija. Preostalih 50% biće dodeljeno opštem fondu rezerve Centralne banke.

Alokacija distributivnih zarada

Opis	2021	2020
Ukupni sveobuhvatni prihod za godinu	6,116	2,162
Od čega su nerealizovani revalorizacioni dobiti (profit) napomena (napomena 29)	1,529	-
Od čega su nerealizovani revalorizacioni gubici koji su ostvareni u tekućoj godini	-	-
Alokacija distributivnih zarada	4,587	2,162

Kapital, račun opšte rezerve i alokacija distributivnih zarada

	2021	2020
Ovlašćeni kapital	30,000	30,000
Rezervni fond	26,857	23,903
Alokacija distributivnih zarada	4,587	2,162
Ukupni Kapital, račun opšte rezerve i alokacija distributivnih zarada	61,444	56,065

Ukupne novčane obaveze

	2021	2020
Obaveze prema komercijalnih domaćih banaka	589,099	566,426
Obaveze prema vladinih institucija	608,362	508,446
Obaveze u odnosu na račune povezane sa MMF-om ⁶	185,225	83,461
Obaveze prema javnih i komercijalnih preduzećima	77,392	138,661
Zaduživanje	2,139	2,154
Ostalih novčane obaveze	756	756
Ukupne novčane obaveze	1,462,973	1,299,904
Odnos prema članu 56. stav 1.1.	4.20%	4.31%

⁶ Isključene su račune hartija od vrednosti i razgraničenja.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

---

4. Upravljanje finansijskim rizikom (nastavak)

(g) Upravljanje aktivom

U skladu sa Zakonom br. 03 / L-209 i Zakonom br. 03 / L-048, CBK je dodeljena odgovornost za vršenje i upravljanje ovlašćenim ulaganjima u ime Ministarstva finansija.

5. Upotreba procena i odluka

Sastavljanje finansijskih izveštaja uključuje korišćenje neizvesnih procena i pretpostavki o budućim događajima koji utiču na iznose priznate za aktivu, pasivu, prihode i rashode. Uprava razgovara sa odborom Centralne banke o razvoju, odabiru i objavljivanju kritičnih računovodstvenih politika i procena CBK-a i primeni ovih politika i procena. Procene i odluke se kontinuirano preispituju i temelje se na istorijskom iskustvu i drugim faktorima, uključujući očekivanja od budućih događaja za koja se veruje da su razumna u datim okolnostima. Stvarni rezultati se mogu razlikovati od procenjenih. Procene i pretpostavke se revidiraju na stalnoj osnovi. Pregledi procena se priznaju prospektivno.

Ključni izvori procene nesigurnosti

Naknade za kreditne gubitke

Imovina koja se obračunava po amortizovanom trošku procenjuje se na stalnoj osnovi radi identifikacije mogućeg umanjenja vrednosti aktive. Neizvesnost u proceni koja može rezultirati materijalnim prilagođavanjem u izveštajnom periodu, pojavljuju se u slučaju: utvrđivanja podataka za ECL model merenja, uključujući informacije o budućnosti i ključne pretpostavke koje se koriste u proceni nadoknadivih monetarnih tokova. Specifična komponenta ukupnih ispravki vrednosti umanjuje se za finansijsku imovinu koja se procenjuje pojedinačno za umanjenje vrednosti i temelji se na najboljoj proceni menadžmenta o sadašnjoj vrednosti novčanih tokova za koje se očekuje da će biti primljeni. Pri proceni ovih novčanih tokova, uprava donosi odluku o finansijskoj situaciji druge ugovorne strane i neto ostvarivoj vrednosti bilo kog kolaterala.

Pandemija COVID 19

Na finansijskim izveštajima za 2020. godinu međunarodne rezerve banke, koje se sastoje od visoko vrednih hartija od vrednosti i kratkoročnih bankarskih depozita (u valuti evra), nisu materijalno pogođene globalnim ekonomskim padom, tj. pogoršanjem tržišnih uslova.

Takođe, socijalni i ekonomski uticaj virusa COVID-19 i njegovo globalno širenje od marta 2020. godine, nije rezultiralo povećanom nesigurnošću u procenama i presudama tokom 2021, a takođe ne procenjujemo da će to imati uticaja u narednoj godini nakon izveštajne godine.

Tokom 2021. godine, bilo je nove emisije od strane MMF-a koja je povećala međunarodne rezerve u SDR za svoje članice, povećanje od koje je takođe imalo koristi i Kosovu, povećavajući se međunarodne rezerve Kosova kod MMF-a za oko 100 miliona evra [ili oko 79 miliona SDR]. Prema informacijama kojima raspoložemo, takvo povećanje se ne očekuje u 2022. godini.

Kritične računovodstvene odluke u primeni računovodstvenih politika CBK-a

Kritične računovodstvene odluke donesene u primeni računovodstvenih politika CBK uključuju:

Klasifikacija finansijske aktive i pasive

Računovodstvene politike CBK predviđaju da se aktiva i pasiva na početku odrede u različite računovodstvene kategorije u određenim okolnostima.

Klasifikujući finansijsku imovinu koja se drži radi naplate, CBK je utvrdila da ima i pozitivnu nameru i sposobnost da drži imovinu do datuma njihovog dospeća kako se zahteva računovodstvenom politikom. Takođe, prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika, koje imaju značajan uticaj na iznose priznate u finansijskim izveštajima su: postavljanje kriterijuma za procenu da li je kreditni rizik finansijske aktive značajno porastao od početnog priznavanja, postavljanje metodologije za uključivanje informacije o budućnosti u merenju očekivanih kreditnih gubitaka (ECL) i odabiru i odobravanju modela koji se koriste za merenje ECL-a.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

6. Finansijska aktiva i pasiva (Računovodstvene klasifikacije i fer vrednosti)

Tabela u nastavku daje klasifikaciju CBK-a za svaku klasu finansijske aktive i pasive i njihove fer vrednosti.

31. decembar	Napomena	2021		2020	
		Amortizovani troškovi	Fer vrednosti	Amortizovani troškovi	Fer vrednosti
Gotovina	7	537,818	537,818	308,090	308,090
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	8	151,880	151,880	313,343	313,343
Hartije od vrednosti	9	632,602	631,621	587,794	590,010
Plasmani na tržištu novca	10	14,053	14,053	58,324	58,324
Sredstva povezana sa MMF-om	11	323,793	323,793	268,199	268,199
Ostala sredstva	14	129	129	99	99
		1,660,275	1,659,294	1,535,849	1,538,065
Obaveze prema domaćim bankama	15	589,099	589,099	566,426	566,426
Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om	16	325,853	325,853	269,138	269,138
Obaveze prema vladinim institucijama	17	608,362	608,362	508,446	508,446
Obaveze prema javnim i komercijalnim subjektima	18	77,392	77,392	138,661	138,661
Od zaduživanja	19	2,139	2,139	2,154	2,154
Ostale obaveze	20	756	756	756	756
		1,603,601	1,603,601	1,485,581	1,485,581

7. Gotovina

Gotovina

	2021	2020
Gotovina	537,818	308,090
Ukupna vrednost	537,818	308,090

8. Tekući računi kod nerezidentnih banaka

Ovi računi se vode u sledećim bankama:

	2021	2020
Deutsche Bundesbank	64,669	127,998
Raiffeisen Zentralbank	9,944	9,903
Deutsche Bank	31,596	88,509
Central Bank of Luxembourg	44,985	86,666
Commerzbank AG	441	460
Federal Reserve Bank (FED-NY)	277	170
Ukupna knjigovodstvena vrednost	151,912	313,706
Očekivani kreditni gubici (ECL)	(32)	(363)
Ukupna neto vrednost	151,880	313,343

Smanjenje u odnosu na 2020. godinu predstavlja normalan tok dnevnih aktivnosti, istovremeno se to smanjenje tekućih računa odražava gotovo u uravnoteženom obliku sa porastima napomena 7 i 9 (gotovina i hartije od vrednosti).

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

8. Tekući računi kod nerezidentnih banaka (nastavak)

Odgovarajuća kretanja ECL za tekuće račune kod nerezidentnih banaka su kako sledi:

	2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januara 2021.	363	-	-	363
Transferi u fazi 1	-	-	-	-
Transferi u fazi 2	-	-	-	-
Transferi u fazi 3	-	-	-	-
Naknada za ECL u godini	(331)	-	-	(331)
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
Dana 31. decembra 2021.	32	-	-	32

	2020			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januara 2020.	-	-	-	-
Transferi u fazi 1	-	-	-	-
Transferi u fazi 2	-	-	-	-
Transferi u fazi 3	-	-	-	-
Naknada za ECL u godini	363	-	-	363
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
Dana 31. decembra 2020.	363	-	-	363

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i obveznice)

Obe kategorije koje su deo ove grupacije su dužničke hartije od vrednosti koje su izdale države Evropske unije, Amerika i Kosovo. Državni zapisi dolje otkriveni imaju rok dospeća do jedne godine, dok obveznice do 7 godina. Efektivna kamatna stopa varira u rasponu od -0,014% do 3,023% godišnje u 2021. (2020: 0,019% do 3,023% godišnje).

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i vladine obveznice) (nastavak)

Analitički prikaz hartija od vrednosti prema vrsti i državama koje su emitovale iste:

Država	2021			2020		
	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani i kreditni gubitak	Neto vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani i kreditni gubitak	Neto vrednost
Nemačka	65,703	(32)	65,671	66,177	(157)	66,020
Francuska	10,011	(16)	9,995	10,017	(104)	9,913
Holandija	12,122	(4)	12,118	12,339	(27)	12,312
Slovenija	-	-	-	20,732	(67)	20,665
Luksemburg	87,452	(17)	87,435	88,382	(93)	88,289
Švajcarska	-	-	-	5,614	(3)	5,611
Danska	6,027	(3)	6,024	6,039	(8)	6,031
Austrija	72,366	(21)	72,345	74,729	(248)	74,481
Irska	102,229	(11)	102,218	103,282	(97)	103,185
Amerika	4,414	(1)	4,413	-	-	-
Italija	40,107	(63)	40,044	-	-	-
Poljska	15,962	(35)	15,927	-	-	-
Kosovo	216,577	(165)	216,412	201,449	(162)	201,287
Ukupno	632,970	(368)	632,602	588,760	(966)	587,794

Prema vrsti:

	2020			2020		
	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani kreditni gubitak	Neto vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani kreditni gubitak	Neto vrednost
Trezorski zapisi	4,414	(1)	4,413	-	-	-
Vladine obveznice	628,556	(367)	628,189	588,760	(966)	587,794
Ukupno	632,970	(368)	632,602	588,760	(966)	587,794

Kretanje odgovarajućih ECL-a za amortizovani trošak dužničkih hartija od vrednosti je kako sledi:

	2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januara 2021	966	-	-	966
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
ECL (otpuštanje) / naplata za godinu	(598)	-	-	(598)
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
31. decembra 2021	368	-	-	368

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

9. Hartije od vrednosti (trezorski zapisi i vladine obveznice) (nastavak)

Kretanje odgovarajućih ECL-a za dužničke hartije od vrednosti po amortizovanom trošku (nastavak)

	2020			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januara 2020	519	-	-	519
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
ECL (otpuštanje) / naplata za godinu	447	-	-	447
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
31. decembra 2020	966	-	-	966

Sledeća tabela prikazuje geografsku raspodelu investicija u hartije od vrednosti, uključujući minimalnu, maksimalnu i prosečnu efektivnu kamatnu stopu. Takođe i procenat koncentracije i dospeća na državnom nivou.

2021						
Država	Minimalni prinos	Maksimalni prinos	Prosečan prinos	Knjigovodstvena vrednost	% pondera ukupno	Dospeće
Nemačka	0.081030%	0.116846%	0.093827%	65,703	10.38%	2022 - 2023
Francuska	0.054809%	0.074934%	0.064997%	10,011	1.58%	2022
Holandija	0.103064%	0.153385%	0.128224%	12,122	1.92%	2022
Slovenija	-	-	-	-	-	-
Luksemburg	0.103429%	0.167596%	0.134248%	87,452	13.82%	2022
Švajcarska	-	-	-	-	-	-
Danska	0.039471%	0.039471%	0.039471%	6,027	0.95%	2023
Austrija	0.018695%	0.020095%	0.019492%	72,366	11.43%	2022
Irska	0.082635%	0.128851%	0.111529%	102,229	16.15%	2022 - 2023
Amerika	0.078061%	0.078061%	0.078061%	4,414	0.70%	2022
Italija	-0.014030%	0.052825%	0.019397%	40,107	6.34%	2026
Poljska	0.057678%	0.072308%	0.066451%	15,962	2.52%	2027 - 2028
Kosovo	0.191021%	3.022899%	1.409325%	216,577	34.22%	2022 - 2028
Ukupno				632,970	100%	

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

9. Hartije od vrednosti (Trezorski zapisi i Vladine obveznice) (Nastavak)

2020

Država	Minimalna kuponska kamata	Maksimalna kuponska kamata	Prosečna kuponska kamata	Knjigovodstvena vrednost	% pondera ukupno	Dospeće
Nemačka	0.081030%	0.116846%	0.093827%	66,177	11.24%	2022 - 2023
Francuska	0.054809%	0.074934%	0.064997%	10,017	1.70%	2022
Holandija	0.103064%	0.153385%	0.128224%	12,339	2.10%	2022
Slovenija	0.154661%	0.176338%	0.165499%	20,732	3.52%	2021
Luksemburg	0.103429%	0.167596%	0.134248%	88,382	15.01%	2022
Švajcarska	0.049391%	0.049391%	0.049391%	5,614	0.95%	2021
Danska	0.039471%	0.039471%	0.039471%	6,039	1.03%	2023
Austrija	0.018695%	0.020095%	0.019492%	74,729	12.69%	2022
Irska	0.082635%	0.128851%	0.111529%	103,282	17.54%	2022 - 2023
Amerika	-	-	-	-	-	-
Italija	-	-	-	-	-	-
Poljska	-	-	-	-	-	-
Kosovo	0.302847%	3.022899%	1.337371%	201,449	34.22%	2021 - 2025
Ukupno				588,760	100%	

10. Plasmani na tržištu novca

Plasmani na tržištu novca sastoje se od:

	2021			2020		
	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani kreditni gubitak	Neto vrednost	Knjigovodstvena vrednost	Očekivani kreditni gubitak	Neto vrednost
Oročeni depoziti						
Raiffeisen Bank International AG	-	-	-	50,000	(64)	49,936
Federal Reserve Bank (FED-NY)	4,415	(1)	4,414	8,394	(6)	8,388
Banka Kombëtare Tregtare Kosovë	9,644	(5)	9,639	-	-	-
	14,059	(6)	14,053	58,394	(70)	58,324
Kamata obračunata na oročene depozite	-	-	-	-	-	-
Ukupno	14,059	(6)	14,053	58,394	(70)	58,324

Aktivni plasmani u evrima na datum izveštavanja su 9,6 miliona i obavljani su kod banaka drugog nivoa (BKT) u vidu kratkoročnih kredita, podržanih kolateralom hartija od vrednosti Vlade Kosova kroz izvršenje repo ugovora sa Centralnom bankom Republike Kosovo. Kao i imamo plasman od 5 miliona USD sa FED-om koji oročen na datum izveštavanja.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

10. Plasmani na tržištu novca (nastavak)

Kretanje odgovarajućih ECL za depozite kod nerezidentnih banaka po amortizovanim troškovima je kako sledi:

	2021			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januar 2021.	70	-	-	70
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
ECL naknada godine	(64)	-	-	(64)
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
31. decembra 2021.	6	-	-	6
	2020			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
ECL 1. januar 2020.	216	-	-	216
Transferi u Fazi 1	-	-	-	-
Transferi u Fazi 2	-	-	-	-
Transferi u Fazi 3	-	-	-	-
ECL / naknada godine	(146)	-	-	(146)
Uticaj ECL-a na kraju godine izloženosti prenesenih između faza tokom godine	-	-	-	-
Izdavanje odbitka (priznato u prihodima od kamata)	-	-	-	-
Promene zbog izmena koje ne rezultiraju prestankom priznavanja	-	-	-	-
Promene u modelima i ulazima koji se koriste za ECL proračune	-	-	-	-
Korekcije deviznog kursa	-	-	-	-
31. decembra 2020.	70	-	-	70

Plasmani na tržištu novca denominirani su u evrima i dolarima, efektivna kamatna stopa tokom 2021. godine kreće se od -0,60% do 0,25% godišnje (2020: -0,59% do 1,50% godišnje) i imaju početno dospeće od 1 do 365 dana (2020.: od 1 u 365 dana). Depoziti imaju minimalni kreditni rejting od AAA/Aaa do A3/BBB +, prema ocenama Standard & Poors/Moody's za 2021. godinu.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

11. Sredstva povezana sa MMF-om (Međunarodni monetarni fond)

	2021	2020
Kvota MMF-a	102,216	97,786
Sredstva u SDR-u	158,074	58,519
Obračunata kamata	144	242
MMF	260,434	156,547
Vlada		
Zahtev vlade za korišćenje fondova MMF-a (SBA i RFI)	63,359	111,652
Ukupno	323,793	268,199

Gore navedena sredstva odnose se na prijem Kosova u MMF, juna 2009. godine. U vezi sa članstvom Kosova u MMF, CBK deluje kao depozitni i fiskalni agent.

To je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosova i Zakonom br. 03-L-152 o članstvu Republike Kosovo u Međunarodnom monetarnom fondu i Organizacijama grupe Svetske banke.

Kvota MMF-a predstavlja kvotu registracije koja je utvrđena za vreme prijema i koja je izražena u SDR-u. Porast prikazuje porast kvote od 59 miliona SDR u 82.6 miliona (gore prikazana u napomeni 11 su u evrima) i vrednost se utvrđuje na osnovu pravila, uredbi i odluka MMF-a.

Sredstva u SDR-u predstavljaju aktive odobrene od strane Odbora guvernera MMF-a prema alokaciji SDR u zemljama članicama MMF-a (odluke donete 28. avgusta 2009. godine i 9. septembra 2009. godine), kao i nova alokacija/distribucija 2021. (prema definicijama MMF-a) u iznosu od 79.168.385 SDR koju je odobrio Odbor guvernera MMF-a 2. avgusta 2021. i stupio na snagu 23. avgusta 2021. Kao rezultat toga stavka sredstva u SDRu u MMF-u u ime Republike Kosovo je povećana za predmetnu vrednost od stupanja na snagu transakcije. Sredstva u SDR-u imaju godišnje kamatne stope u 2021. godini koje variraju od 0,050% do 0,11% godišnje (2020: 0,050% do 0,748% godišnje).

Zahtevi Vlade za korišćenje sredstava MMF-a predstavljaju iznos koji Vlada duguje prema MMF-u i Stand-by aranžmanu Kosova potpisanom u julu 2010., aprilu 2012. i julu 2018. godine, putem kojeg je Vlada Kosova od MMF-a dobila liniju za korišćenje sredstva u skladu sa dotičnim stand-by aranžmanima, kao i Sporazumom o hitnoj pomoći u okviru Instrumenta za brzo finansiranje (RFI) u iznosu od 41,3 miliona SDR 10 u aprilu 2020. Ova pozicija na dan 31. decembra 2021. godine iznosi 51,2 miliona SRD (ili 63,36 miliona EUR). Kamatne stope ovih sporazuma povezane su sa kamatnom stopom u skladu sa tržišnim uslovima ključne kamatne stope koju je odredio MMF, a koja je sama povezana sa kamatnom stopom SRD-a. Kamatna stopa za 2021. godinu varira od 1,050% do 1,115% godišnje (u 2020. godini je fluktuirala od 1,050% do 1,754% godišnje).

CBK deluje kao depozitna institucija (Banka) za Vladu Kosova. Radi upravljanja aktivnostima koje proističu iz sporazuma sa MMF-om, CBK i Vlada Kosova su postigle sporazum o razumevanju za svaki Stand-by sporazum „o procedurama za zahtev, prijem, usluživanje i otkup fondova od MMF-a prema uslovima Stand-by sporazuma. Na osnovu ovog sporazuma, CBK povlači SDR-e od MMF-a u ime Vlade i kreditira ove fondove na račun Vlade (napomena 3 (j)).

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

12. Imovina i oprema

Imovinu i opremu čine sledeće:

	Investicije u objekte pod zakupom	Oprema	Kompjuteri	Vozila	Aktiva u izgradnji	Ukupno
Troškovi						
1. januara 2020.	5,314	2,524	2,274	389	213	10,714
Nabavka	273	140	136	-	-	549
Transfer od/do	208	-	-	-	(208)	-
Transfer od/do (ispravka)	-	-	-	-	-	-
Stavljanje van upotrebe	-	-	(2)	-	-	(2)
31. decembra 2020.	5,795	2,664	2,408	389	5	11,261
1. januara 2021.	5,795	2,664	2,408	389	5	11,261
Nabavka	313	1	6	-	-	320
Transfer od/do	5	-	-	-	(5)	-
Transfer od/do (ispravka)	-	-	-	-	-	-
Stavljanje van upotrebe	-	(171)	(610)	-	-	(781)
31. decembra 2021.	6,113	2,494	1,804	389	-	10,800
Deprecijacija						
1. januara 2020.	1,418	2,069	1,936	324	-	5,747
Godišnja deprecijacija	271	171	172	14	-	628
Transfer od/do (ispravka)	-	-	-	-	-	-
Stavljanje van upotrebe	-	-	(2)	-	-	(2)
31. decembra 2020.	1,689	2,240	2,106	338	-	6,373
1. januara 2021.	1,689	2,240	2,106	338	-	6,373
Godišnja deprecijacija	299	158	175	14	-	646
Transfer od/do (ispravka)	-	-	-	-	-	-
Stavljanje van upotrebe	-	(171)	(610)	-	-	(781)
31. decembra 2021.	1,988	2,227	1,671	352	-	6,238
Neto knjigovodstvena vrednost						
1. januara 2020.	3,896	455	338	65	213	4,967
31. decembra 2020.	4,106	424	302	51	5	4,888
31. decembra 2021.	4,125	267	133	37	-	4,562

Nema blokiranih sredstava kao kolaterala do 31. decembra 2021. (31. decembra 2020: nema). Prema Zakonu o CBK, Centralna banka će za obavljanje službene delatnosti koristiti i upravljati imovinom i objektima, uključujući pokretnu i nepokretnu imovinu, koja se nalazi u ulici Garibaldi br. 33 u Prištini.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine
(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

13. Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva čine sledeće:

	Softver u razvoju	Softver	Ukupno
Troškovi			
Stanje na dan 1. januara 2020	508	4,014	4,522
Nabavka	31	136	167
Transferi (od)/za	(508)	508	-
Transferi (od)/za (ispravka)			-
Stavljanje van upotrebe			-
Stanje na dan 31. decembra 2020.	31	4,658	4,689
Stanje na dan 1. januara 2021.	31	4,658	4,689
Ispravka za prethodnu godinu	(20)	-	(20)
Stanje na dan 1. januara 2021. (preračunato)	11	4,658	4,669
Nabavka	-	43	43
Transferi (od)/za	(11)	11	-
Transferi (od)/za (ispravka)	-	-	-
Stavljanje van upotrebe	-	(1,548)	(1,548)
Stanje na dan 31. decembra, 2021	-	3,164	3,164
Amortizacija			
Stanje na dan 1. januara 2020.	-	2,577	2,577
Godišnja amortizacija	-	412	412
Stavljanje van upotrebe	-		-
Stanje na dan 31. decembra, 2020	-	2,989	2,989
Stanje na dan 1. januara 2021	-	2,989	2,989
Godišnja amortizacija	-	382	382
Stavljanje van upotrebe	-	(1,548)	(1,548)
Stanje na dan 31. decembra, 2021	-	1,823	1,823
Knjigovodstvena vrednost			
Stanje na dan 1. januara, 2020	508	1,437	1,945
Stanje na dan 31. decembra, 2020	31	1,669	1,700
Stanje na dan 31. decembra, 2021	-	1,341	1,341

Tokom godine koja se završila 31. decembra 2021. godine, CBK je otpisala amortizovanu nematerijalnu imovinu koja nije u upotrebi na osnovu Odluke Izvršnog odbora, br. 04/2021.

14. Ostala sredstva

Ostala sredstva čine sledeće:

	2021	2020
Prihodi (akruali) obračunati od nadoknada	2,047	1,774
Potraživanja i avansi, isplate u toku	140	109
Ukupno	2,187	1,883

Obračunati prihodi od nadoknada predstavljaju procenjenju nadoknadu za obnovu licenci i ostalih naknada za domaće finansijske institucije za poslednje tromesečje.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

15. Obaveze prema domaćim bankama

Prema Pravilu XVII CBK-a za bankarski nadzor, komercijalne banke koje posluju na Kosovu su obavezne da drže rezerve likvidnosti u iznosu od 10% kvalifikovanih depozita njihovih klijenata. Najmanje polovina ovih rezervi treba da se drži na računu CBK-a.

Obaveze prema domaćim bankama	2021	2020
ProCredit Bank Kosovo	36,713	33,453
Raiffeisen Bank Kosovo	50,313	44,734
NLB Prishtina	35,149	32,142
Banka Ekonomike	13,983	12,416
Banka për Biznes	13,555	12,346
Banka Kombëtare Tregtare (Kosovo)	21,139	17,534
Turska Ekonomska Banka (TEB)	27,763	24,781
Komercijalna Banka – Ogranak u Mitrovici	5,039	4,447
Turkiye is Bankasi a.s.	3,250	2,942
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Ogranak na Kosovu	2,521	2,621
Banka Kredins Kosovo	440	-
Banka Kreditore e Prishtinë	-	-
Ukupno zahtevane rezerve	209,865	187,416
Dodatni iznos iznad zahtevane rezerve		
ProCredit Bank Kosovo	32,074	29,850
Raiffeisen Bank Kosovo	31,007	36,494
NLB Prishtina	51,193	91,536
Banka Ekonomike	64,559	45,114
Banka për Biznes	47,980	40,166
Banka Kombëtare Tregtare (ogranak u Prištini)	65,527	56,986
Turska Ekonomska Banka (TEB)	57,410	44,667
Komercijalna Banka – Ogranak u Mitrovici	5,051	4,219
Turkiye is Bankasi a.s.	17,120	16,556
T.C. Ziraat Bankasi A.S. – Ogranak na Kosovu	4,613	5,530
Banka Kredins Kosovo	2,687	7,887
Banka Kreditore e Prishtinë	13	5
Ukupno dodatak na tekućim računima	379,234	379,010
Ukupan iznos na tekućim računima	589,099	566,426

Primenjena kamatna stopa na dan 31. decembra 2021. godine iznosila je -0,70% (-0,60% za 31. decembar 2020.) za depozite iznad zahtevane obavezne rezerve. Obavezna rezerva se izračunava po pravilu obavezne rezerve.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

16. Obaveze prema računima povezanim sa MMF-om

	2021	2020
MMF račun br. 1	262	250
MMF račun br. 2	6	6
MMF račun hartija od vrednosti	140,483	185,433
MMF SDR raspodela	166,487	65,548
Obračunata kamata	145	244
Ukupno obaveza prema MMF-u	307,383	251,481

Obaveza prema Vladi

MMF- Deo kvote plaćen od strane Vlade	18,470	17,657
Ukupno obaveza prema Vladi	18,470	17,657
Ukupno	325,853	269,138

Gore pomenute vrednosti se povezuju sa prijemom Kosova u MMF, juna 2009. godine.

Računi br. 1 i br. 2 su računi MMF-a u CBK-u, otvoreni u skladu sa pravilima i propisima MMF-a.

Račun hartija od vrednosti MMF-a predstavlja jednu vrstu menice izdate od strane Vlade Kosova koja treba da se plati na zahtev MMF-a. Ovaj iznos predstavlja obaveze CBK-a prema MMF-u i to je u saglasnosti sa odgovarajućim zahtevom CBK-a Vladi Kosova.

Isplaćeni deo kvote MMF-a od strane Vlade Kosova predstavlja iznos koji je Vlada Kosova isplatila MMF-u u ime kvote MMF-a.

Raspodela (emitovanje) SDR-a predstavlja raspodelu (emitovanje) SDR-a od strane MMF-a državama članicama MMF-a, koje je emitovanje odobrio Odbor guvernera MMF-a 28. avgusta 2009. i 9. septembra 2009. Kao i raspodela (emitovanje/dodeljivanje) 2021. godine (prema definicijama MMF-a) u iznosu od 79.168.385 SDR koje je odobrio Odbor guvernera MMF-a 2. avgusta 2021. godine i sa danom stupanja na snagu 23. avgusta 2021. godine. Shodno tome, ova stavka u ime Republike Kosovo je porasla za predmetnu vrednost od datuma stupanja na snagu transakcije.

Raspodela SDR-a i isplaćeni deo kvote su kamate koje čine prosečne godišnje kamatne stope koje variraju od 0,050% - 0,115% za 2021. godinu (2020: 0,050% - 0,750% godišnje).

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

17. Obaveze prema vladinim institucijama

Obaveze prema vladinim institucijama čine sledeći tekući računi:

Tekući računi	2021	2020
Trezor – Ministarstvo finansija	423,322	316,897
Kosovska agencija za privatizaciju	184,737	191,457
Privremene institucije samouprave	303	92
Ukupno	608,362	508,446

Godišnja efektivna kamatna stopa za tekuće račune za završenu godinu 31. decembra 2021. godine je nula (za godinu završenu 31. decembra 2020. godine: nula).

18. Obaveze prema javnim i komercijalnim institucijama

	2021	2020
Tekući računi		
Osiguravajuća društva	4,811	4,688
Druge javne institucije	72,559	133,971
Licencirani penzionirani fondovi	-	-
Ostalo	2	2
Ukupno	77,392	138,661

Efektivna kamatna stopa za tekuće račune dana 31. decembra 2021. godine i 2020. godine je nula.

19. Zaduživanja

	2021	2020
Stanje na dan 1. januara	2,154	2,266
Korekcije deviznih dobitaka po obavezama u vezi sa zaduživanjem svetske banke	-	(17)
Stanje na dan 1. januara (preračunato)	2,154	2,249
Otplata kredita (rata)	(110)	-
Devizne korekcije	95	(95)
Ukupno	2,139	2,154

Gore navedeni iznosi predstavljaju zaduživanje u Svetskoj Banci. Svetska Banka je iskoristila mogućnost zaduživanja pod povoljnim uslovima (niskim kamatnim stopama i period neplaćanja glavnice od oko 10 godina). Otplata kamata je započela od početka isplate 2014. godine, ali otplata glavnice je počela od oktobra 2021. Konačni rok dospeća biće 15. aprila 2031. Zaduzivanje se uglavnom odnosi na projekat za izvršenje isplata u zemlji omogućujući njihovu obradu u realnom vremenu i projekat centra za kontinuitet rada. Promena je posledica kretawa kursa EUR/SDR na datum izveštavanja.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

20. Ostale obaveze	2021	2020
Osigurani računi	756	756
Prihodi od odloženih grantova	197	295
Ostali odloženi prihodi	15	11
Rezervacije za sudske sporove	261	242
Razni kreditori	574	606
Beneficije dugoročnih zaposlenih	615	629
	2,418	2,539

Dana 31. decembra 2021. godine u okviru osiguranih računa je iznos od 756 hiljada evra, koji se odnosi na tekuće-operativne račune Osiguravajućeg društva Kosova, koja je likvidirana u aprilu 2010. godine. Prema pomenutom procesu, ovaj iznos je ostao pod osiguranjem i dana 31. decembra 2021. godine i 2020. godine ima saldo koji je gore prikazan.

Kretanja rezervacije za sudske sporove tokom godine su sledeća:

	2021	2020
Knjigovodstvena vrednost na dan 1. januara	242	162
Troškovi rezervisanja za moguće obaveze (napomena 28)	20	80
Smanjenje rezervisanja tokom godine	(1)	-
	261	242

Kretanja u odloženim prihodima od grantova su sledeća:

	Ministarstvo Finansija	Svetska Banka	Evropska Centralna Banka	Ukupno
Prihodi od odloženih grantova 1. januara 2020	138	256	-	394
Grantovi primljeni tokom godine	-	-	20	20
Prihodi od grantova za godinu (napomena: 25)	(60)	(39)	(20)	(119)
Prihodi od odloženih grantova 31. decembra 2020	79	217	-	295
Prihod od odloženih grantova 1. januara 2021	79	218	-	295
Grantovi primljeni tokom godine	-	-	28	28
Grantovi priznati kao inputi za godinu	(60)	(38)	(28)	(126)
Prihodi od odloženih grantova 31. decembra 2021	19	180	-	197

Grant Ministarstva finansija bio je njihov projekat za uspostavljanje prijave depozita Vlade Kosova, nakon što je projekat završen, odobrili su nam aplikaciju kao grant. Globalni grant CBK-a namenjen je primeni terenskog nadzora, a grant ECB-a je regionalni projekt za obuku centralnog regionalnog CBK-a, deo ovog programa bio je i CBK.

21. Ovlašćeni kapital

Ovlašćeni kapital CBK-a, 31. decembra 2021. godine i 2020. godine je 30,000 evra prema Zakonu br. 03/L- 209, usvojenog 22. jula 2010. godine.

CBK podnosi izveštaj direktno Skupštini Kosova. Kapital CBK-a ne podleže nikakvim obavezama.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

21a. Rezervni fond i rezerva revalorizacije

Rezervni fond i revalorizaciona rezerva su regulisani članom 54. Zakona br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo. Dobit svake finansijske godine se raspoređuje kako je opisano u Napomeni 4 (f) upravljanje kapitalom u skladu sa članom 54. i 55. ovog zakona.

22. Neto prihodi od kamate

Neto prihode od kamate čine sledeće:

	2021	2020
Prihodi od kamate		
Prihodi od depozita	3	27
Od trezorskih zapisa	2,976	2,607
Od račun sa MMF-om	50	126
Od negativnih stopa na depozite	1,113	1,069
	4,142	3,829
Rashodi od kamate		
Na računima nebankarskih subjekata (MMF)	56	138
Negativne stope prema nostro računima kod korespondentnih banaka	1,341	808
Na oročene depozite	80	2
Zaduživanja	16	17
	1,493	965
Neto prihodi od kamate	2,649	2,864

CBK plaća negativne stope na nostro stanja na tekućim računima kod korespondentnih banaka (prema nekim ograničenjima koje su one postavile), shodno tome primenjujući negativne stope na obaveznu rezervu za komercijalne banke i iznad određene granice na Kosovski fond za penzionu štednju.

23. Neto prihodi od naknada i provizija

Neto prihode od naknada i provizija čine sledeći:

	2021	2020
Prihodi od naknada		
Od depozita novca	1,190	954
Od stranih ulaznih transfera	87	77
Od stranih izlaznih transfera	366	308
Od međubankarskog kliring sistema	1,564	1,231
Od sistema kreditnog registra	162	132
Ostale naknade	19	17
Ukupni prihodi od naknada	3,388	2,719
Rashodi od naknada		
Za transport novca	536	346
Za transakcije sa korespondentnim bankama	41	41
Ukupni rashodi od naknada	577	387
Neto prihodi od naknada i provizija	2,811	2,332

Ova grupa prihoda proizilazi od usluga pružanih prema klijentima banke, za plaćanja, depozite, za platformu kreditnog registra kao i za održavanje računa i stavki u čuvanju.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

24. Prihodi od regulatorne aktivnosti

Prihodi od regulativne aktivnosti, uglavnom obuhvataju naknade uspostavljane prema finansijskim institucijama na Kosovu kao i deo izdavanja ili obnavljanja licenci, isto tako i ostale primenjive naknade koje se odnose na njihove aktivnosti i za koje aktivnosti CBK ima pravnu nadležnost za regulisanje.

Prihodi od regulativne aktivnosti:

	2021	2020
Naknada uspostavljena za komercijalne banke	4,133	3,567
Naknada uspostavljena za osiguravajuća društva	1,818	1,535
Naknada od nebankarskih finansijskih institucija	355	251
Naknada od obnavljanja penzija	29	29
Ukupno	6,335	5,382

25. Prihodi od grantova

Prihodi od grantova čine sledeće:

	2021	2020
Trezor – Ministarstvo finansija (Aplikacija za DepoX)	60	60
Svetska Banka	38	39
Evropska centralna banka	28	20
Ukupno	126	119

26. Ostali operativni prihodi

Ostali prihodi:

	2021	2020
Ostali prihodi	22	11
Ukupno	22	11

U okviru ostalih prihoda su prihodi koji se ne nadovezuju sa redovnim aktivnostima ili na bilo koju drugu specifičnu stavku prikazanu kao posebnu napomenu.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

27. Troškovi osoblja

Troškove osoblja čini sledeće:

	2021	2020
Primanja zaposlenih		
Plate	3,924	3,902
Penzijski doprinosi	628	606
Troškovi zdravstvenog osiguranja	282	195
	4,834	4,703
Troškovi ostalog osoblja		
Obuke osoblja	9	26
Troškovi Odbora Centralne Banke	51	86
Ostalo	14	18
	74	130
Ukupno	4,908	4,833

Prosečan broj zaposlenih koji je aktivno uticao na prikazanim troškovima za 2021 je 233 (2020. godine 229).

28. Opšti i administrativni troškovi

Opšte i administrativne troškove čini sledeće:

	2021	2020
Troškovi osiguranja	486	331
Održavanje i popravke	91	73
Održavanje računarskih programa	361	385
Troškova komuniciranja (telefon, teleks, i internet)	32	37
Komunalne usluge	83	81
Troškovi revizije i konsultacije	10	13
Troškovi bezbednosti i obezbeđenja	112	112
Putovanja i prevoz	15	15
Operativni troškovi vozila	17	14
Kancelarijski materijal	7	4
Troškovi zastupanja*	19	31
Troškovi reprezentacije *	7	4
Troškovi za kafeteriju	44	36
Potrošni materijal za računare i drugi srodni artikli	5	11
Potrošni materijal za opremu	8	5
Troškovi publikacije i literature	10	8
Tehnička- profesionalna pomoć i ostale spoljne usluge	12	11
Članstva u profesionalnim udruženjima**	31	43
Troškovi od provizija (Napomena 20)	20	80
Ostalo	50	52
Ukupno	1,420	1,346

* Troškovi reprezentacije sastoje se od: konferencija i sličnih aktivnosti, programa finansijskog obrazovanja, poklona za decu na kraju godine, ceremonija i poklona za penzionisano osoblje, poklona za 8. mart i slično.

** Članstva u profesionalnim udruženjima su uglavnom članstva u udruženjima međunarodnog nivoa regulatora nadzora osiguranja, nadgledanja penzija, kreditnog registra, za internu reviziju kao i standarde finansijskog izveštavanja.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izvještaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

29. Neto dobit/(gubici) od deviznog kursa (razmene)

Neto dobit od deviznog kursa iznosi 536 hiljade evra za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine (dok je 2020: gubitak od 663 hiljada) i predstavlja nerealizovanu dobit u odnosu na razlike koje proizilaze iz deviznih revalorizacija od konverzije sredstava (imovine) i obaveza USD i SDR-a u evre, ekvivalentne vrednosti prikazane u knjigama CBK-a.

U okviru valuta koja nisu u evrima, imamo sledeće relevantne pozicije:

Napomena:	31. decembar 2021		
		Sredstva	Obaveze
10	USD	10,370	-
11,16	SDR	261,538	264,931

	31. decembar 2020		
		Sredstva	Obaveze
10	USD	10,512	-
11,16	SDR	226,343	228,954

Efekat varijacije deviznog kursa proizilazi iz:

	31. decembar 2021	31. decembar 2020
od USD	706	(791)
od SDR	(170)	128
	536	(663)

Dobit/gubitak od promene „deviznog kursa“ je privremena ne-operativna pozicija izvedena iz stavki u stranoj valuti (USD i SDR objavljeni gore), koji se na datum izveštavanja moraju prijaviti u evrima u njihovim ekvivalentima prema deviznom kursu datuma izveštavanja. Sa promenom kursa takođe postoji razlika (bilo da je to dobitak ili gubitak), koji kao takav izjednačava finansijske stavke - ekvivalentne vrednosti, ali koje nisu stvarne realizacije.

Ovaj efekat u 2021. godini je negativan i smanjio je **"ukupni sveobuhvatni prihod za godinu"**. Ako izuzmemo ovaj efekat (odnosno iznose 536 hiljada dobit u 2021 i 663 hiljada evra (gubitak) kao ne činjenično u 2020), kao i neto efekat za korekciju vrednosti finansijskih instrumenata, onda finansijski rezultat poslovanja za 2021. godinu je oko **4.587 hiljada evra**, a za 2020. je oko **3.489 hiljada evra**.

Aktivne pozicije u USD (američkim dolarima) prikazana u Napomeni 4 (d) i SDR su prikazana u Napomenama 11 i 16.

Nerealizovani dobitak/gubitak	2021	2020
Sa devizne pozicije	536	(663)
Iz pozicije finansijskih instrumenata (napomena 4)	993	(664)
Iz pozicije finansijskih instrumenata (napomena 4)	1,529	(1,327)

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

30. Novac i njegovi ekvivalenti

Novac i njegove ekvivalente čine sledeće:

	Napomena	2021	2020
Gotovina	7	537,818	308,090
Tekući računi kod nerezidentnih banaka	8	151,912	313,706
Depoziti kod nerezidentnih banaka sa rokom dospeća do tri meseca	10	14,059	8,394
Ukupno		703,789	630,190

Novac i njegovi ekvivalenti se drže u cilju ispunjavanja obaveza likvidnosti, uglavnom kratkoročnih. Investicija se kvalifikuje kao ekvivalent gotovine kada ima kratak rok dospeća, tri meseca ili manje, od dana nabavke.

31. Ugovorene i potencijalne obaveze

Pravni slučajevi

CBK ima nekoliko otvorenih sudskih procesa protiv nje na dan izveštavanja o ovim finansijskim izveštajima. Mišljenje je rukovodstva da krajnji ishod ovih sudskih sporova neće materijalno uticati na finansijske izveštaje CBK-a na godinu koja se završila 31. decembra 2021. godine, međutim, želeći da budemo pažljivi, za neke od njih smo procenili i evidentirali rezervacije koji je prikazan kao stavka kod ostalih obaveza, iako tokom 2021. godine ova obaveza nije povećana u poređenju sa prethodnom godinom.

Potencijalne (buduće) obaveze

Potencijalne obaveze čine:

	2021	2020
Ugovori o uslugama	-	-
Ugovor o renoviranju i popravkama u objektu	-	58
Ugovor o opremi	-	46
Zahtevi u toku	-	19
Ukupno	-	123

U 2009. godini, Kosovo je postala članica organizacija grupe Svetske banke – Međunarodna banke za obnovu i razvoj (IBRD), Međunarodno udruženje za razvoj (IDA) i Multilateralna agencija za garantovanje investicija (MIGA). U vezi sa ovim članstvom, CBK deluje kao depozitni organ. To je u skladu sa Zakonom br. 03/L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo i Zakonom br. 03-L-152 o učlanjenju Republike Kosovo u Međunarodnom monetarnom fondu i Organizacijama grupe Svetske banke.

U junu 2009. godine, Vlada Kosova je izdala menice za isplate u vezi članstva u gore navedenim agencijama Svetske banke, na njihov zahtev i prema instrukcijama za plaćanje. Ukupno stanje na dan 31. decembar 2020. godine bilo je 645 hiljada i u 20120 godini iznos ovih menica je bio 645 hiljada evra.

Centralna banka Republike Kosovo

Napomene uz finansijske izveštaje za godinu koja je završila 31. decembra 2021. godine

(u hiljadama evra, ako nije drugačije navedeno)

32. Transakcije sa povezanim stranama

Povezane strane čine glavno rukovodstvo i Odbor Centralne Banke. Njihove kompenzacije su sledeće:

	2021	2020
Kompenzacija za članove Odbora CBK-a	46	68
Kompenzacija za Revizorsku komisiju	-	7
Kompenzacije za više rukovodstvo	158	155
Ukupno	204	230

33. Naknadni događaji

Nema značajnog naknadnog događaja nakon datuma izveštavanja, koji bi zahtevali ili prilagođavanja ili dodatna otkrivanja u ovim finansijskim izveštajima. To uključuje i našu procenu o proceni finansijskog uticaja u finansijskim izveštajima CBK-a i za pandemijsku situaciju Covid-19.

Poseban tretman je dat oceni novonastale situacije na globalnom nivou nakon početka rata u Istočnoj Evropi (Ukrajina) i pooštavanja sankcija zapadnih zemalja prema Ruskoj Federaciji (kao što su SAD i Evropska unija, inicijativu na koju se odazvala i Kosovo). Još je prerano govoriti o ekonomskim uticajima koji mogu proizaći iz ove situacije. Ali da li postoje indicije da može biti, svakako postoje. Cenimo i ističemo da smo preduzeli konkretne inicijative (uspostavljanje savetodavnog tela za Guvernera i Izvršni odbor) da se bavimo i procenimo događaje koji mogu uticati na ekonomiju Kosova i posledično i na aktivnost naše institucije i posvećeni smo da budemo veoma budni u ovom pogledu, da pratimo događaje i budemo spremni za njih.